

OTDK-dolgozat

2023

**DEBRECENI EGYETEM
GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR**

**SPORTFOGYASZTÁSI SZOKÁSOK VIZSGÁLATA A DEBRECENI
EGYETEM GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR HALLGATÓINAK
KÖRÉBEN**

**INVESTIGATION OF SPORT CONSUMPTION AROUND THE
STUDENTS OF FACULTY OF ECONOMICS, UNIVERSITY OF
DEBRECEN**

Szerző: Oláh Bettina
Konzulensek: Dr. Szűcs István
Dr. Mihály-Karnai Laura

DEBRECEN

Kézirat lezárásának dátuma: 2022.04.19.

TARTALOMJEGYZÉK

ÁBRA- ÉS TÁBLAJEGYZÉK	2
BEVEZETÉS	3
1. TÉMAFELVETÉS.....	6
2. SZAKIRODALMI ÁTTEKINTÉS	8
2.1. A fizikai aktivitás jelentősége	8
2.1.1. A testtömeg-index	10
2.2. Nemzetközi kitekintés.....	10
2.2.1. Sportfogyasztás Magyarországon	12
2.3. A sportfogyasztásról általánosságban.....	13
2.3.1. Az aktív sportfogyasztás.....	15
2.3.2. A passzív sportfogyasztás.....	15
2.4. A koronavírus-járvány hatásai a sportfogyasztásra	15
2.5. A Debreceni Egyetem által kínált sportolási lehetőségek	18
2.5.1. Életmódfejlesztési Klub	20
3. ANYAG ÉS MÓDSZER.....	21
3.1. Szekunder adatgyűjtés	21
3.2. Primer adatgyűjtés	21
4. EREDMÉNYEK ÉS AZOK KIÉRTÉKELÉSE	24
4.1. A kérdőív szocio-demográfiai megoszlásának bemutatása.....	24
4.2. A kérdőív kiértékelése	25
4.2.1. Az aktív sportfogyasztással kapcsolatos eredmények	25
4.2.2. A passzív sportfogyasztással kapcsolatos eredmények	29
4.2.3. Hipotézisek értékelése.....	39
5. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK.....	49
ÖSSZEFOGLALÁS	51
SZAKIRODALMI JEGYZÉK.....	53
MELLÉKLETEK.....	58

ÁBRA- ÉS TÁBLAJEGYZÉK

1. ábra: A világ legnépszerűbb sportágai gyakorlásának részvételi megoszlása (ezer fő)	11
2. ábra: A sportrészvétel aktivitási foka	13
3. ábra: A túlsúly és az elhízás alakulása a pandémia idején Magyarországon (BMI-index alapján)	18
4. ábra: Különböző sporttevékenységek végzésének gyakorisága (N=299)	26
5. ábra: Sportlétesítmények látogatásának gyakorisága (N=299)	28
6. ábra: Sporthírek követésének gyakorisága (N=299)	31
7. ábra: Sporthírek követése platformonként (N=184)	32
8. ábra: A kitöltők által nézett sporttípusok megoszlása (N=218)	36
9. ábra: 2021-es sportmérkőzések látogatottsága (N=299)	37
10. ábra: Különböző sportcélú kiadások átlagai nemek szerinti bontásban, ezer Ft-ban kifejezve (N=299)	41
11. ábra: A válaszadók sportolással eltöltött idejének megoszlása (N=299)	44
12. ábra: Szorgalmi időszaki lakóhely hatása a fizikai aktivitásra (N=299)	45
13. ábra: Szorgalmi időszakon kívüli lakóhely hatása a fizikai aktivitásra (N=299)	46
14. ábra: Fizikai aktivitás mennyisége szorgalmi időszakban, percben kifejezve (N=299)	46
15. ábra: Fizikai aktivitás mennyisége szorgalmi időszakon kívül, percben kifejezve (N=299)	47
16. ábra: Nemek szerinti megoszlás fizikai aktivitás különböző időszakok tekintetében (N=299)	48
1. táblázat: A mintasokaság szocio- demográfiai megoszlása (N=299)	24
2. táblázat: A mintasokaság megoszlása BMI-index érték alapján	25
3. táblázat: A mintasokaságra jellemző kijelentések vizsgálata (N=299)	29
4. táblázat: Sportoló típusokhoz kapcsolt tulajdonságok megoszlása, %-os értékben kifejezve (N=299)	33
5. táblázat: A válaszadók sportfogyasztása során a lehetőségekkel, környezeti és személyzeti feltételekkel való elégedettségének mértéke (N=299)	34
6. táblázat: Kedvenc sportolóhoz kapcsolódó állítások (N=299)	35
7. táblázat: Sportokkal kapcsolatos kijelentések (N=299)	38
8. táblázat: Sporttal kapcsolatos vásárlások megoszlásai (N=299)	39
9. táblázat: H1 hipotézis szignifikancia elemzésének eredményei (N=299)	40
10. táblázat: Sportágak összevonása	42
11. táblázat: Szorgalmi- és vizsgaidőszaki fizikai aktivitás eltérése (N=299)	43
12. táblázat: Keresztábra elemzés - biciklizés	66
13. táblázat: Chi ² próba - biciklizés	67
14. táblázat: Keresztábra elemzés - stretching/jóga	67
15. táblázat: Chi ² próba - stretching/jóga	68
16. táblázat: H1 hipotézis elemzéséhez szükséges egymintás Kolmogorov-Smirnov teszt eredményei	68
17. táblázat: Mann-Whitney Próba eredményei	69
18. táblázat: A sportágak új kategóriáinak megerősítése	70

BEVEZETÉS

Az egészséges életvitel és a fizikai aktivitás napjainkban egyre nagyobb figyelmet kap szerte a világon. Az aktív életmód, valamint a testmozgás sokak számára első helyen szerepel az egészség megőrzésének szempontjából (Topánka, 2020). Míg korábban a sportolás sokak számára csupán kedvtelés volt, addig az elmúlt két évtizedben a legtöbb ember számára egyfajta szükségletté vált (Borbély – Müller, 2008). A mozgásnak nem csak a testi egészség megtartásában van jelentős szerepe, hanem a lelki és szellemi egészségünk alapja is egyben (Dajnoki et. al., 2018).

A rendszeres testmozgásnak több jótékony hatása is ismert. Megfelelő fizikai aktivitás által megelőzhető számos krónikus betegség, valamint javulhat az általános egészségügyi állapot, és jelentős hatással lehet az aktuális hangulatunkra és az életminőségünkre egyaránt. A fizikai aktivitás által élesedhetnek a szervezetünk mentális funkciói, valamint fokozható vele a koncentráció (Elson, 2019). A fizikai inaktivitás azonban hosszútávon akár visszafordíthatatlan károkat is okozhat a szervezetünkben. Több kutatás is kimutatta a közelmúltban, hogy az aktív életmód hiánya okolható a daganatos megbetegedések 10%-áért, továbbá a csontritkulásért, a 2-es típusú cukorbetegségért, valamint még a koszorúérmegbetegedésekért. Bizonyos esetekben a mozgásszegény életmód miatt kialakulhat szorongás és depressziós tünetek is (Griera et al., 2007; Chaput et al., 2013; Biswas et al., 2015).

Az egészségre való törekvés következtében, a sportszolgáltatói szektorban dinamikus fejlődés figyelhető meg nemzetközi szinten az elmúlt három évtized adatait tekintve. A fejlődés kimutatható az eladott sporteszközök értékében, valamint a sportszolgáltatások igénybevételének arányaiban (Laczkó – Rétsági, 2015). Sportfelszerelés vásárlás tekintetében a globális piacra nagy fokú növekedés jellemző az elmúlt évtizedben. Manapság már nem csak a profi sportolók, de a hobbisportolók is egyre magasabb összegeket költenek sporteszközökre (Statista, 2020).

Hazai és Európai Unió szinten is kimutatható a fizikai aktivitás növekedése az elmúlt tíz év távlatában. Az emberek ma már egyre több időt töltenek aktív sporttevékenységekkel (European Commission, 2021). A sportszerek, a különböző élő sportesemények és sportközvetítések tekintetében nagy mértékben megnőtt a kereslet. Napjainkra kijelenthető, hogy a sportgazdaság fejlődése erősebb lett, mint az egyes országok éves gazdasági növekedése. A sportszektor nagy mértékű fejlődéséről tehát elmondható, hogy ma már a GDP-ben is mérhető gazdasági hatással bír (Faragó et al., 2018).

Fontos megemlíteni azonban, hogy a 2019-es év végén megjelenő koronavírus járvány (későbbiekben COVID-19) több szempontból is hatással volt kivétel nélkül minden iparágra, melyből a sportszektor sem volt kivétel. A különböző sportesemények és versenyek a világ minden táján elmaradtak a rendkívüli intézkedések következtében. A járvány megfékezése miatti korlátozások tekintetében az emberi személyes kapcsolatok minimalizálására volt szükség, mely számos sportolási lehetőséget, ideiglenesen elérhetetlenné tett a fogyasztók számára. Az edzőtermek, uszodák bezártak, valamint a különböző beltéri csoportos sporttevékenységek is szünetelni kényszerültek (Topánka, 2020). A bezártság által csökkent az emberek motivációja, így az első néhány hónapban sokan nehezen, vagy egyáltalán nem vették rá magukat az otthoni testedzésre.

Ahogy telt az idő az emberek ráeszméltek, hogy a COVID-19 tovább köztünk marad, mint az elsőre várható volt. A járvány megfékezésének céljával, Magyarországon is számos olyan intézkedést vezettek be, melyek nagy mértékben befolyásolták az emberek hétköznapi életét. Több nemzetközi tanulmány is rámutatott arra, hogy az emberek szabadidős fizikai aktivitása csökkent, mellyel egy időben azonos arányban nőtt az ülő magatartás mennyisége (Schuch et al., 2021; da Silva et al., 2021). Tekintve, hogy a túlsúly és az elhízás komoly egészségügyi kockázattal járhat, az emberek hamar rájöttek, hogy mielőbb törekedniük kell az optimális testsúly elérésére és annak megtartására, főként egy járványhelyzetben, hogy egyézségüket megőrizték és szervezetük ellenállóbb legyen a vírusokkal szemben (Medica online, 2021). A felismerést követően, sokan elhatározták magukat és elkezdtek otthon vagy a szabadban edzeni (Portfolio, 2020).

Kutatásom célja az előbb említett tények alapján a fiatalok, azon belül is a Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar (későbbiekben DE GTK) hallgatóinak sportfogyasztási szokásainak felmérése. A felmérés egyaránt vizsgálja a hallgatók aktív és passzív sportfogyasztási szokásait. Fontos megemlíteni, hogy a Debreceni Egyetem (későbbiekben DE) minden eddigénél több lehetőséget biztosít a hallgatói számára az egészségmegőrzés terén, hiszen több évtizede támogatja a hallgatói sportolási tevékenységeit különböző sport- és egészségnapok, valamint ingyenes testmozgási lehetőségek széles kínálata által. Ezt támasztja alá az is, hogy évről évre új sportlétesítményekkel látja el az intézmény a hallgatóit, köszönhetően a szép számú sport-infrastrukturális beruházásoknak, például a Böszörményi úti campuson legutóbb átadott Németi Gyula küzdősportterem, vagy a Dr. Kamuti Jenő Egyetemi Vívóterem (Debreceni Egyetem, 2022). Valamint jelenleg is folyamatban van a Debreceni Egyetemi Atlétikai Club (későbbiekben DEAC) területén található lelátó átalakítása és

bővítése. A tervek szerint, 2022 végére átadásra kerül az új oktatást is segítő korszerű épületegyüttes (Dehir, 2021).

A 2017/18-as tanévtől kezdve új lehetőséggel bővült az aktív testmozgás lehetősége a hallgatók számára. Bevezetésre került a DE az Életmódfejlesztési Klub Tagsági Díj, mely egy kedvezményes szolgáltatási csomag, önkéntes lehetőséggel minden egyetemi polgár számára, beleértve a hallgatókat, oktatókat és egyéb dolgozókat, azzal céllal, hogy fizikai aktivitásukat növeljék. A tagsági díj befizetésére által számos szolgáltatás ingyenesen vagy kedvezményesen vehető igénybe a tagságot megváltott egyetemi polgárok számára (Debreceni Egyetem, 2020).

1. TÉMAFELVETÉS

Manapság az aktív életmód, a testmozgás sokak számára első helyen szerepel az egészség megőrzésének szempontjából. Nem titok, hogy a rendszeres testmozgással számos krónikus betegség megelőzhető, valamint javítható az egyének általános egészségügyi állapota és az életminőség egyaránt. Éppen ezért, fontosnak tartottam megvizsgálni a környezetem, azaz a Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar hallgatóinak sportfogyasztási szokásait. Véleményem szerint a téma aktualitása megkérdőjelezhetetlen, hiszen a Debreceni Egyetem minden eddigénél több lehetőséget biztosít a hallgatói számára sportolási tevékenységek végzése terén.

Kutatásom elsődleges célja megvizsgálni a DE GTK hallgatóinak sportfogyasztási szokásait. További célom volt feltárni, hogy mi befolyásolja a hallgatókat a sportolás és az ezzel kapcsolatos tevékenységek során, valamint, hogy milyen elveket tartanak fontosnak és melyeket kevésbé fontosnak ezzel kapcsolatban. Másodlagos célom volt, hogy megvizsgáltam a sportoláshoz kapcsolódó költségeket. Ide tartoznak például a különböző sporteszközök, bérletek, személyi edző, valamint a különféle táplálékkiegészítők és vitaminok költsége. Mindezek által egy átfogó képet szeretnék nyújtani a hallgatók sportfogyasztásával kapcsolatban.

Témaválasztásom oka részben személyes indíttatású is, hiszen én magam is igyekszem hangsúlyt fektetni a tudatos egészségmegőrzésre, melynek véleményem szerint fontos alapja a testmozgás, a különböző sporttevékenységek által. Manapság a fiatalok számára egyre fontosabbá válik az egészség és a tudatos életvitel, melyhez különböző egyéni célok is társulhatnak. Ilyen célok lehetnek például a súlycsökkentés és annak megtartása hosszútávon, a szép külső elérése, izomtömegnövelés és annak szinten tartása, illetve a stresszlevezetés, a szórakozás élménye és a kikapcsolódás.

A téma átfogó megismeréséhez és a célkitűzésem megvalósításához szekunder és primer adatgyűjtés egyaránt szükséges volt. A releváns szakirodalmak felkutatása és tanulmányozása után egy kvantitatív felmérést végeztem a DE GTK hallgatói körében, melynek alapja egy online kérdőív volt.

A téma részletes tanulmányozása és a nemzetközi, valamint a hazai szakirodalmak alapján a következő hipotéziseket fogalmaztam meg az elemzési részre vonatkozóan:

1. Hipotézis (H1): *A férfi kitöltőknek éves szinten átlagosan magasabbak a sportfogyasztással kapcsolatos kiadásai, a nőkkel szemben.*

2. Hipotézis (H2): *Azok a kitöltők, akik BMI-index érték alapján a normál súlyú kategóriába tartoznak, rendszeresen végeznek valamilyen sportot.*
3. Hipotézis (H3): *A lakóhely hatással van szorgalmi időszaki és a szorgalmi időszakban eltérő aktív sportolással töltött idő mennyiségére.*

Az általam felállított célkitűzések megvalósításához konkrét feladatokat rendeltem, melyek a következők voltak:

- Szekunder adatgyűjtés, szakirodalmi feldolgozása;
- Kérdőív összeállítása és tesztelése;
- Primer adatgyűjtés, kérdőíves megkérdezés;
- Statisztikai adatelemzések, összefüggések vizsgálata;
- Hipotézisek igazolása/elvetése.

2. SZAKIRODALMI ÁTTEKINTÉS

A szakirodalmi feldolgozás tekintetében arra törekedtem, hogy elemzésem széleskörűen felölelje a jelenleg releváns és aktuális irodalmakat. Igyekeztem hazai és nemzetközi szakanyagokat egyaránt tanulmányozni, melyek között különböző szakkönyvek, tanulmányok, tudományos folyóiratcikkek, és egyéb internetes források voltak. Mindezek mellett több releváns adatbázisból is tájékozódtam, főként a nemzetközi összehasonlítások céljából.

A kutatásom első lépéseként, a szakirodalmi áttekintésben a téma tanulmányozását, aktualitásának okát, valamint az ahhoz kapcsolódó fogalmak, definíciók megismerését tűztem ki célul. A témában fontosabb fogalmak közé sorolható a sport, az aktív és passzív sportfogyasztás, a testedzés és a fogyasztói magatartás egyaránt.

A továbbiakban bemutatom a fizikai aktivitás jelentőségét, a Debreceni Egyetem által a hallgatók számára kínált sportolási lehetőségeket, illetve kitérek a sportolási tendenciák alakulására hazánkban és nemzetközi szinten egyaránt. Végezetül fontosnak tartom megemlíteni, a hazánkban 2020-ban megjelent koronavírus-járvány hatásait a sportfogyasztásra, hiszen a járvány megfékezése érdekében szükséges volt a személyes emberi kapcsolatok nagymértékű korlátozása, mely jelentős hatással volt a sporttevékenységekre is. Többek között a járványnak pozitív és negatív hatásai is érezhetőek voltak.

2.1. A fizikai aktivitás jelentősége

Napjainkban a folyamatosan fejlődő világunkban, a technológiai újítások következtében a fizikai aktivitás egyre inkább háttérbe szorul. Az egyre jobban elterjedő „ülő életmód” hosszútávon akár súlyos egészségügyi problémaért is felelős lehet (Borbély – Müller, 2008). A gépeknek köszönhetően jelentősen csökkent a fizikai munka szükségessége számos munkakörben, a közlekedés tekintetében a gépjárművek elterjedése jellemző, szórakozás szempontjából az aktív tevékenységeket pedig felváltja a passzív televízió nézés, illetve az interneten való szörfözés (Pavlik, 2015). Bár a vásárlást sokan korábban is online bonyolították le, a koronavírus járvány következtében azonban ez még jobban jellemzővé vált, hiszen ma már élelmiszerek, ruhák, gyógyszerek, elektronikai eszközök és számos más termék széles kínálata csupán egy kattintásra van a fogyasztótól (Szymkowiak, 2020).

Az egészséges szervezet eléréséhez fiatal korban napi 1 óra aktív testmozgás végzésére lenne szükség, mely heti szinten 7 óra testmozgást jelent. Ezt a mennyiséget 30 éves kor fölött 10 évenként heti 1 órával érdemes csökkenteni (Pavlik, 2015). A Harvard Egyetem ajánlása is hasonló, mely alapján heti 3-4 óra intenzív, vagy 6-7 óra, kis és közepes intenzitású testmozgás elvégzése ajánlott (Elson, 2019).

A sport, mint fogalom tekintetében a legelterjedtebb megfogalmazás az Európai Sport Chartában került rögzítésre. Ennek alapján sportnak tekinthető *„minden olyan fizikai tevékenység, amelynek célja esetenként vagy szervezett formában a fizikai és szellemi erőnlét kifejezése vagy fejlesztése, társadalmi kapcsolatok teremtése, vagy különböző szintű versenyeken eredmények elérése”* (Európai Sport Charta, 2001). A Sporttörvény leírása alapján: *Sporttevékenységnek minősül a meghatározott szabályok szerint, a szabadidő eltöltéseként kötetlenül vagy szervezett formában, illetve versenyszerűen végzett testedzés vagy szellemi sportágban kifejtett tevékenység, amely a fizikai erőnlét és a szellemi teljesítőképesség megtartását, fejlesztését szolgálja.* (Sporttörvény 1. § (2), 2004). Az aktuálisan hatályban lévő sporttörvények alapján hat féle fő csoportot képezhetünk a sport tekintetében, melyek a versenysport, az utánpótlásnévelés, a diák- és a főiskolai-egyetemi sport, a fogyatékosok sportja, illetve a szabadidősport (Sporttörvény, 2004).

Az aktív sportolásnak számos pozitív élettani hatása ismert. Többek között, fejleszti az izomzatot, a csontokat erősíti és ellenállóbbá teszi, valamint jótékony hatással van a gerinc- és hát bántalmaira is. Kiemelendő még a szív működésére való kedvező hatás, melynek oka, hogy javítja a vérkeringést és a vér oxigén ellátottságát (Garber et al., 2011). A rendszeres testmozgás segítségével megelőzhetőek a krónikus betegségek, valamint javítható az általános egészségügyi állapot, az aktuális hangulat és az életminőség egyaránt. A fizikai aktivitás által élesedhetnek a szervezetünk mentális funkciói, fokozható vele a koncentráció (Elson, 2019).

Az testi egészség egyik alappillérét képezi a mentális egészség. Több kutatás is megállapította (Laczkó–Rétsági, 2015; Dajnoki et. al, 2018; Shaikh, 2019; Pfau – Kanyó, 2020), hogy a testmozgás nem csak a fizikai, de a szellemi és lelki egészségünk megőrzésében is fontos szerepet játszik.

A fizikai inaktivitás hosszútávon akár visszafordíthatatlan károkat is okozhat a szervezetünkben. Több kutatás az aktív életmód hiányát teszi felelőssé a daganatos megbetegedések 10%-áért, valamint a csontritkulásért, a 2-es típusú cukorbetegségért, a koszorúérmegbetegedésekért, illetve egyes esetekben a depressziós tünetekért is (Griera et al., 2007; Chaput et al., 2013; Biswas et al., 2015).

Kijelenthető, hogy a motiváció a legnagyobb húzóerő az egészségtudatos életmódra való törekvés és annak megtartása, valamint a rendszeres fizikai aktivitás tekintetében is. Ezt a kijelentést Bartha és Bácsné Bába (2020) is alátámasztották, egy fitness fogyasztók körében végzett felmérés eredményei által. Fontos motiváló tényező lehet még a fizikai mellett a lelki egészség is, valamint egy olyan motiváló közeg, amely hatására az egyének kitartóbbá válnak és gyakrabban vesznek részt edzéseken (Dajnoki et. al, 2018).

2.1.1. A testtömeg-index

Az egészséges szervezet eléréséhez és megtartásához elengedhetetlen az egyének ideális testsúlyának megléte. Ennek pontos meghatározására alkalmas a testtömeg index, vagy gyakran használt rövidítése, a BMI-index. A rövidítés az angol elnevezésből ered, mely a „body mass index”. Kiszámításához csupán a magasság és a testsúly adataira van szükség. A képlet alapján, az egyén kilogrammban megadott tömegét kell elosztani a testmagassága méterben megadott értékének négyzetével. Az így megkapott BMI érték ideális esetben 20 és 25 között van (HRWeb, 2021).

A WHO meghatározása szerint négy csoportot különböztetünk meg a BMI index alapján, melyek a következőképpen alakulnak:

- sovány: $BMI < 18,5 \text{ kg/m}^2$
- normál súlyú: $18,5 \text{ kg/m}^2 \leq BMI < 25 \text{ kg/m}^2$
- túlsúlyos: $25 \text{ kg/m}^2 \leq BMI < 30 \text{ kg/m}^2$
- elhízott: $30 \text{ kg/m}^2 \leq BMI$ (WHO, 2021).

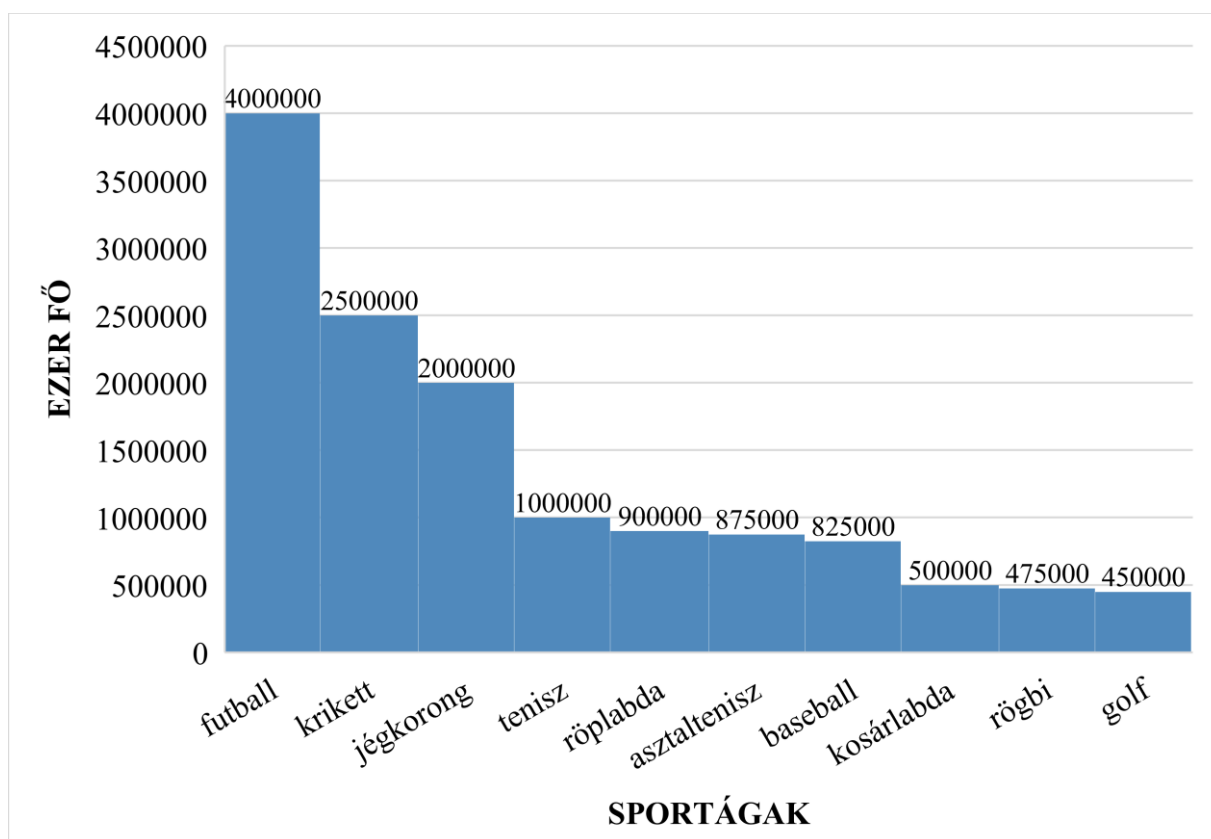
Hazánkban a Központi Statisztikai Hivatal 2019-es testtömeg-index (BMI) adatai alapján, a teljes népesség 34,3%-a volt túlsúlyos és 23,9%-a volt elhízott. Nemek szerinti megoszlásban a férfiak között nagyobb arányú volt mind a túlsúlyosak, mind az elhízottak száma, a nőkkel szemben. Az általam is vizsgált fiatal, egyetemista korosztály, azaz a 18-34 év közöttiek, 26,3%-a volt túlsúlyos, és 13%-a volt elhízott (KSH, 2022).

2.2. Nemzetközi kitekintés

Világszerte minden harmadik internetfelhasználó érdeklődik valamilyen szinten a sporttal kapcsolatos tartalmak iránt, állapította meg a Global web index egy 2018-as felmérés során. A felmérést a 16-64 éves korosztály internetfelhasználói körében végezték, a minta nagysága több mint 100 ezer főt tett ki. A kutatás során megállapították, hogy az interneten legnézettebb sportág a futball, majd ezt szorosan követi az úszás. A dobogó harmadik fokán pedig a kosárlabda áll, online nézettséget tekintve. Míg korábban a TV-n keresztül követte a legtöbb ember a nagyobb sportmérkőzéseket, addig a felmérés során kiderült, hogy minden ötödik válaszadó a közösségi médián követi a sporteseményeket és emellett kedvenc sportolóját is. Nemek szerinti megoszlás tekintetében, a vizsgált férfiak 90%-a néz valamilyen sportmérkőzést, ezzel szemben a nőknél ennél kevesebben, 79%-uk nézi a mérkőzéseket. Globálisan, a felmérés alapján az internet használók 38%-a érdeklődik valamilyen szinten az aktív sporttevékenységek iránt. Ez nemek szerinti megoszlásban a férfiakra jellemző leginkább (Global Web Index, 2018).

Az alábbi 1. ábra szemlélteti a világ legnépszerűbb sportágai gyakorlásának részvételi megoszlását, millió főben. A 10 legnépszerűbb sportág a világon: futball, krikett, jégkorong, tenisz, röplabda, asztalitenisz, baseball, kosárlabda, rögbi és a golf. Ezek közül a leginkább kiemelkedő sport a futball, melynek világszerte 4 milliárd rajongója van. Ezen sportág népszerűségének a legfőbb oka az lehet, hogy nem igényel komplex és drága felszerelést, csupán egy labda elegendő a végzéséhez (Shvili, 2020). További oka lehet a futball népszerűségének, hogy a pálya szurkolókkal jól körül vehető, akik a terület kialakításának köszönhetően szabad szemmel is könnyen követhetik a játékot. De előny az is, hogy több ember játszik egy csapatban, egy meccs 90 perces, amit két részre bontanak és a szabályok egyszerűen, mindenki számára megtanulhatóak (HVG, 2018).

A futballt a krikett követi 2,5 milliárd rajongóval, majd a jégkorong 2 milliárd rajongóval szerte a világon (Shvili, 2020).

1. ábra: A világ legnépszerűbb sportágai gyakorlásának részvételi megoszlása (ezer fő)

Forrás: Shvili (2020) alapján saját szerkesztés

A globális sportfelszerelések vásárlásának tendenciája állandó növekedést mutat az elmúlt évek tekintetében. Míg 2013-ban a globális sportfelszerelés-piac értéke körülbelül 93,940 milliárd USD volt, ez 2019-ben már 126,23 milliárd USD volt, és az előrejelzések

alapján a 2023-as évben elérheti a 148,2 milliárd dollárt. Ez közel 60%-os növekedést jelent 10 év alatt (Statista, 2020).

Sportmárkákat tekintve, világszinten a legnépszerűbb márka a Nike, melyet szorosan követ az Adidas. A harmadik helyen lévő márka esetében azonban jelentős eltérés van a világ különböző pontjait tekintve. Ázsiában és a Csendes-óceán térségében a harmadik legnépszerűbb márka a New Balance, Európában, valamint a Közel-Keleten és Afrikában a Puma, Latin-Amerikában a Converse, míg Észak-Amerikában az Under Armour (Global web index, 2018).

Az Európai Unióban már több évtizede kiemelt jelentőséget kapott a lakosság fizikai aktivitásának javítása. Ezt a célt szolgálja többek között a 2007-ben kiadott Fehér Könyv is, az abban megfogalmazott célkitűzések által (Európai Parlament, 2021). A kezdeményezések fő oka, hogy a sport általi javítható az egyéni teljesítmény a munkavégzés során és ez növelheti a gazdasági teljesítményt és hatékonyságot (Stocker – Boda, 2018).

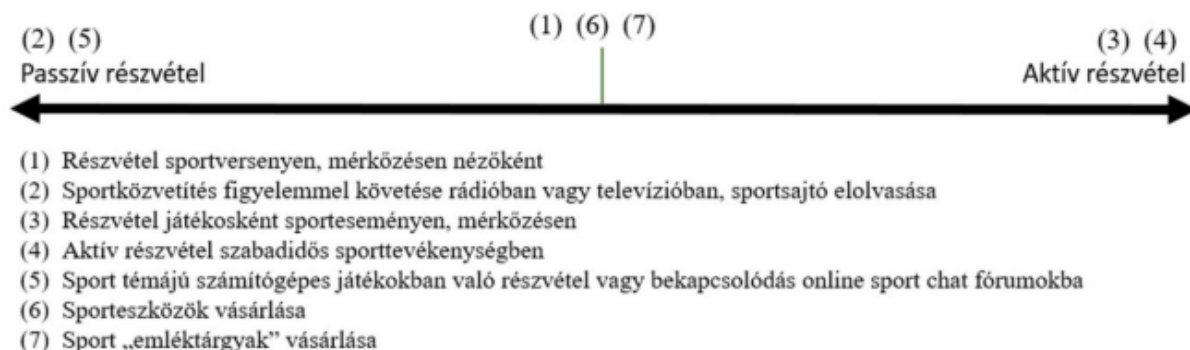
Az Unióban folyamatos növekedés figyelhető meg az elmúlt évek adatait vizsgálva a fizikai aktivitás tekintetében (European Commission, 2021). Az uniós lakosság 16 év feletti korosztályába tartozók átlagosan 72%-a sportol az iskolai időn és munkaidőn túl. Ezzel szemben 28%-ot tesz ki azoknak az aránya, akik semmilyen testmozgást nem végeznek (Növekedés, 2019).

Dallmeyer és társai 2018-as, az Európai Unióban, a felnőtt lakosság körében végzett kutatása alapján, kijelenthető, hogy azokban az országokban jellemző a rendszeres aktív sportfogyasztás, ahol a vizsgált minta átlagosan jobbnak ítélte a lakókörnyezete sportolási lehetőségeit, valamint eredményes a sportszektor, emellett pedig ahol magasabb a foglalkoztatottság aránya. Ezt alátámasztja több kutatás is, melyek az egy főre jutó GDP magasabb értékével párosítják a magas számú rendszeres sporttevékenységet végzőket. Ebben a tekintetben főként a skandináv és a nyugat-európai országok járnak az élen (Gratton et al., 2011; Widdop et al., 2018).

2.2.1. Sportfogyasztás Magyarországon

Korábban Neulinger (2007) megfogalmazta a hazai szabadidős-, és a látványsport piacán megjelenő „sportfogyasztók” csoportosítását, melyet az alábbi 2. ábra szemléltet. Az ábrán jól láthatóan egy skálán ábrázolta a sportfogyasztást, melynek a két végpontja a passzív és az aktív részvétel. 7 darab részvételi típust ábrázolt a skálán, az aktívhoz sorolta a játékosként való részvételt a sporteseményeken és az aktív szabadidős sporttevékenységeket. A passzív részhez sorolta a sportközvetítések figyelembevételét és a sport témájú számítógépes játékokban való

tevékenykedést. A két érték közé pedig 3 típust sorolt, melyek a: részvétel sporteseményen nézőként, sporteszközök vásárlása és sport tematikájú emléktárgyak vásárlása (Neulinger, 2007).

2. ábra: A sportrészvétel aktivitási foka

Forrás: Neulinger (2007 p.49.)

Egy 2018-as kutatás eredményei alapján a magyar lakosság 53%-a soha nem sportol és semmi féle fizikai aktivitást sem végez. Azok aránya, akik rendszeresen sportolnak, 20%-ot tesz ki, a többiek életvitelében pedig ritkán, de valamilyen szinten jelen van a fizikai aktivitás (Ács et al., 2018). A PeakShop.hu 2021 júliusában készült reprezentatív felméréséből kiderült, hogy Magyarországon tízből hat ember elhízott. Ezt pedig tovább fokozta a 2019-ben megjelenő koronavírus járvány miatti pandémia (Világgazdaság, 2022).

Az Intersport egy korábbi felmérése alapján, hazánkban a legnépszerűbb sporttevékenységek a kerékpározás vagy mountain bike-ozás, a túrázás, valamint a kocogás vagy futás. Ezeket követi az úszás, a futball és a testépítés. A felmérésből kiderült továbbá, hogy a magyarok legfőbb célja a sportolással az egészségmegőrzés és megtartás, de fontos szempontok még a mozgás öröme, a stressz levezetése és a súlycsökkenés is kiemelkedő szerepet tölt be a célok között (Világgazdaság, 2018).

Kovács és társai egy 2015-ben, a magyar háztartások sportfogyasztási szokásait vizsgáló felmérésben megállapították, hogy hazánkban a férfiak nagyobb valószínűséggel költenek sportra, szemben a nőkkel. Eredményeikből az is kiderült, hogy az érettségizett és a felsőfokú végzettségűek körében magasabb mértékű a sportkiadás jelenléte (Kovács et al., 2015).

2.3. A sportfogyasztásról általánosságban

Napjainkban a fiatalok egyre nagyobb hangsúlyt fektetnek az egészségmegőrzésre, melynek egyformán része a tudatos táplálkozás és a rendszeres aktív testmozgás (Bácsné et al., 2018b). Mullin és társai (2014) megállapították, hogy a fiatal korosztály számára a sportolás

lehetséges motivációi közül a legfontosabbak az egészségmegőrzés, az eredményesség elérése, a saját fizikai képességek fejlesztése, a szórakozás, a közösséghez való tartozás, illetve a stresszlevezetés.

Manapság a sportszolgáltatások esetében folyamatos bővülés figyelhető meg a kínálat tekintetében a piacon, mind vertikális szempontból, azaz a mozgásformák sokszínűségének tekintetében, mind pedig horizontális szempontból, azaz a szolgáltatók mennyisége és minősége szempontjából (Bácsné et al., 2018c). A sporteszközök tekintetében a koronavírus járvány hozott nagy lendületet, hiszen a konditermek és sportcsarnokok bezárása után robbanásszerűen megnőtt a különböző sportszerek vásárlásának a száma. Ebben az időszakban a legkelendőbb termékek a szobabicikli, vibrációs tréner, az elliptikus tréner, és a taposógép voltak, állapította meg a Pénzcentrum egy internetes felmérés során (Pénzcentrum, 2020).

A fogyasztói magatartás, mint fogalom, egészen az 1970-es évekig nyúlik vissza, amikor többek között, közgazdászok, pszichológusok és szociológusok létrehozták azt az elméleti keretet, amely alapján a fogyasztói magatartás tanulmányozható. Ezáltal a fogyasztói magatartás a marketing önálló kutatási területévé válhatott (Hofmeister-Tóth, 2017).

Magát a sportfogyasztást számtalan módon lehet definiálni. A sportfogyasztást korábban Stewart és társai (2003) három területre osztották fel. Ennek első része az aktív sportfogyasztás, amikor az egyén saját maga végzi a sporttevékenységet, aktív részvétel által, közben pedig az idejét, energiáját és pénzét áldozza erre. A második terület a passzív sportfogyasztás, azaz a passzív részvétel, mely során az egyén a sportolási tevékenységnek csupán nézőként válik részévé. A harmadik elem a különböző sporttermékek és eszközök, sportszolgáltatások formájában jelenik meg (Csóka – Töröcsik, 2018).

A sportfogyasztás három részre történő felosztása azonban napjainkban már nem fedi le teljesen a területet, melyet Csóka – Töröcsik (2019) is alátámaszt, tudományos megállapításaik alapján a sportfogyasztás öt fő kategóriára bontható fel, melyek a tárgyak és szolgáltatások; online élmények; offline élmények; sport, mint aktivitás; illetve a sport, mint megélhetés. Ezen kategóriák mind kapcsolatban állnak egymással, egymásra hatást gyakorolnak. Sportfogyasztás többféle módon is létrejöhet, például:

- játékosként való részvétel mérkőzésen, versenyen, különböző sporteseményeken
- nézőként való részvétel mérkőzésen, versenyen, különböző sporteseményeken
- különböző sportközvetítések nyomon követése
- aktív szabadidős sporttevékenység végzése
- sporteszközök, különböző sporthoz kapcsolódó emléktárgyak vásárlása
- részvétel online sport tematikájú számítógépes játékokban (Neulinger, 2007).

A felsorolt sportfogyasztási lehetőségek két fő csoportba sorolhatóak, az aktív és a passzív sportfogyasztás csoportjaiba (Szerdahelyi, 2020).

2.3.1. Az aktív sportfogyasztás

Aktív sportfogyasztás során az egyén saját maga végzi a sporttevékenységet, tehát teljes mértékben kiveszi a részét a sportolás folyamatából. Az aktív sportfogyasztás esetében az emberek saját idejüket, energiájukat, illetve pénzüket áldozzák fel a tevékenység elvégzése érdekében (Csóka – Törőcsik, 2018).

Az aktív tevékenységek közé sorolható a testedzés, melyet egy olyan, a szervezet különböző előírások alapján való fizikai aktivitásaként definiálhatjuk, melynek több célja is lehet, például az egészség fejlesztése és megőrzése, a fizikai erőnlét javítása, illetve a testünk külső megjelenésének tudatos formálása (Ángyán, 2006).

Az aktív sportfogyasztás piaca szerte a világon, és hazánkban is dinamikus növekedést mutat az elmúlt évtized tekintetében. Mára kiemelten fontossá vált az egészségmegőrzés, különböző egyéni célokkal társulva, mint például a fogyás, izomtömegnövelés és annak szinten tartása, a szép külső elérése és a szórakozás és a kikapcsolódás lehetősége (Szerdahelyi, 2020).

2.3.2. A passzív sportfogyasztás

Passzív sportfogyasztásról akkor beszélhetünk, ha a sportolásban való részvétel csupán közvetett módon valósul meg. Ebben az esetben az egyének passzívan vesznek részt, csupán a sport élményét fogyasztják (Csóka et al., 2020). Mindazonáltal fontos kijelenteni, hogy hasonlóan az aktív sportfogyasztáshoz, ebben az esetben is időt, energiát és pénzt áldoznak fel az emberek a tevékenység érdekében. A passzív sportfogyasztáshoz sorolható többek között a sporteseményekre és meccsre vásárolt belépőjegyek ára, az odajutás költsége, a helyben fogyasztott ételek és italok, ajándék- és emléktárgyak, illetve a sporthírek fogyasztása a különböző platformokon (Csóka – Törőcsik, 2018).

Napjainkban Nyugat-Európában és az Amerikai Egyesült Államokban egyaránt nagy népszerűségnek örvend a passzív sportfogyasztás. Kijelenthető, hogy ezeken a területeken a legkedveltebb szabadidős tevékenységgé nőtte ki magát. Ezzel szemben hazánkban csökkenő tendenciát mutat, mely főként a labdarúgás tekintetében jelenik meg, az alacsony nézőszám formájában (Bácsné et al., 2018a).

2.4. A koronavírus-járvány hatásai a sportfogyasztásra

A koronavírus járvány a 2019-es év végén jelent meg Kínában, Vuhan városában, majd nem sokkal később, 2020 tavaszán Európában is felütötte fejét és először fokozatosan, majd

nagy sebességgel terjedni kezdett. Az érintett országok különböző intézkedéseket vezettek be a vírus visszaszorítása érdekében. Hamar láthatóvá vált, hogy a járvány gazdasági szempontból is óriás veszélyt jelent, hiszen hatással van számtalan iparágra. Negatív hatását legfőbbképpen a turizmus, a vendéglátás és a szórakoztatóipar érzékelte, hiszen az országok intézkedései között az elsők között szerepelt az emberi kontaktusok visszaszorítása. A járványt azonban egyes iparágak pozitívnak is megítélhetnek, ilyen például a gyógyszeripar, de a kézfertőtlenítőt, gumikesztyűt és egyéb orvosi eszközöket gyártó cégek is jelentős profitra tehettek szert (Dániel et al., 2021).

A pandémia több szempontból is befolyásolta a sportfogyasztást, melynek főként negatív hatásai mutathatók ki az iparágra vetítve. A különböző sportesemények és versenyek a világ minden táján elmaradtak a rendkívüli intézkedések következtében. A járvány megfékezése miatti korlátozások tekintetében az emberi személyes kapcsolatok minimalizálására volt szükség, mely következtében számos sportolási lehetőség, ideiglenesen elérhetetlenné vált a fogyasztók számára. Az edzőtermek, uszodák bezártak, valamint a különböző beltéri csoportos sporttevékenységek szünetelni kényszerültek. Sokan az otthon végezhető edzésekre tértek rá, mely következtében megnőtt a kereslet az otthon is könnyen használható sporteszközökre, például kézi súlyzókra, jógamatracokra, ugrálókötelekre és egyéb fitneszgépekre. A személyi edzők is az online térben kényszerültek megtartani a foglalkozásaikat az ügyfeleikkel (Topánka, 2020).

A járvány negatív hatásai voltak tapasztalhatóak a különböző sportesemények, versenyek, mérkőzések tekintetében is. Az emberi kapcsolatok visszaszorítása érdekében bevezették a sportesemények látogatásának tilalmát szerte a világon. Ezáltal hazánkban is több futballmeccs zárt kapukkal, szurkolók nélkül zajlott (Nemzeti Sport, 2020).

A Tokióban megrendezett XXXII. nyári olimpiai játékok az eredeti tervvel ellentétben 2020 helyett, 2021-ben kerültek megrendezésre és akkor is csak nézők nélkül. Ez nem csak a résztvevő sportolók számára volt negatív hatással, de a rendezők számára is, hiszen anyagi okokból nagy problémát jelentett a nézők visszatartása a rendezvénytől. A lokális bevételek elvesztésének egyik oka az eladatlan nézői jegyek, míg a másik ok a nemzeti szponzorok visszalépése vagy támogatásuk csökkenése volt (Farkas, 2022).

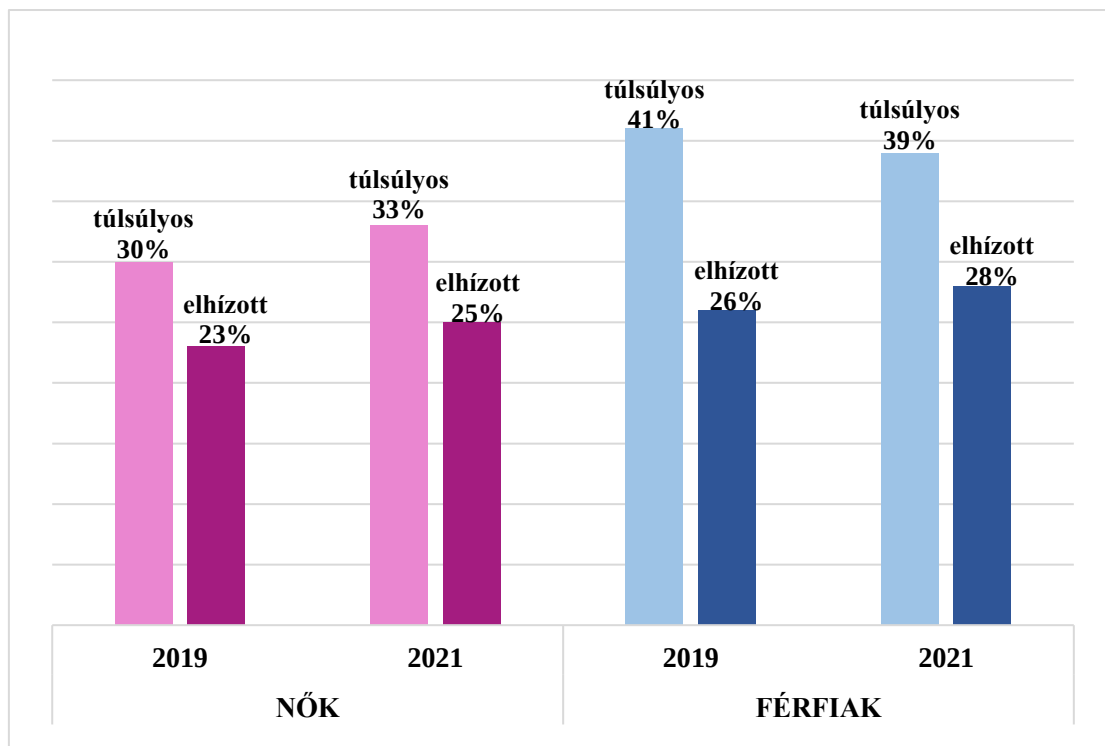
Leitner és Richlan egy 2021-es tanulmányban megállapították, hogy a szurkolók nélküli futball mérkőzéseken a hazai csapatok arányosan vizsgálva kevesebb mérkőzést nyertek azzal szemben, mint amikor jelen voltak a szurkolók, valamint több sárga lapot kaptak a hazai játékosok. Elemzésük során 1286 mérkőzést elemeztek az angol, a spanyol, a német, az olasz, az orosz, a török, az osztrák és a cseh bajnokságok közül. Az összehasonlításuk alapjai voltak

az eredmények, a szabálytalanságok és a sárga lapok száma. Megállapították azt is, hogy nézők nélkül kevesebb az érzelmi kitörés a pályán a játékosok között, amellet a bírókra is hatással volt a nézők hiánya, hiszen a szurkolók hiányában bátrabban osztogatták a sárga lapokat. Az utóbbinak az oka az lehet, hogy a bírókön kevesebb volt a nyomás a hazai szurkolók hiányában, valamint a nézők jelenléte nélkül nagyobb mértékben tudtak a szabálytalanságokra koncentrálni (Leitner – Richlan, 2021).

A COVID-19 az egyéni szabadidős sporttevékenységek mellett jelentős negatív hatással volt a versenysportokra és az azokhoz kapcsolódó sporteseményekre egyaránt. Míg kezdetekben Gallego és társai (2020), csak felvetették annak a lehetőségét, hogy el kell halasztani FIA Formula-1 Kínai Nagydíját és a világszerte sokak által várt tokiói olimpiai játékokat, addig mások már biztosra vették az említett két sportesemény elnapolását (Parnell et al., 2020). Végül mindkét világversenyt az eredeti tervekhez képest egy évvel később rendezték meg. Az ilyen mértékű halasztások amellet, hogy a sportolók számára is nehézségeket jelentenek, a szervezők számára is nagy költségekkel járnak. A tokiói olimpiai játékok esetében a többletkiadások egy évvel később több mint 6 milliárd USD-t tettek ki, valamint számos a szervezésben résztvevő gazdasági társaság működését érintette (Shervani et al., 2020).

A koronavírus járvány kitörése óta jelentős növekedés figyelhető meg a túlsúlyosak arányát tekintve a magyar felnőtt lakosság körében, állapította meg a PeakShop.hu egy 2021-ben végzett reprezentatív kutatás keretein belül. A pandémia alatt az emberi kapcsolatok korlátozása miatti bezártság következtében 7%-kal növekedett a felnőtt lakosság körében a túlsúlyosak aránya. Átlagosan nézve, nemek szerinti bontásban, a karantén alatt a nők négy, míg a férfiak három kilogramm súllyal gyarapodtak, a 2019-2021 közötti években (Medica online, 2021).

A 3. ábra szemlélteti a felnőtt lakosság túlsúlyának és az elhízásának trendjét hazánkban, testtömeg-index (BMI-index) alapján a pandémia időszakában, a 2019 és 2021-es évek adatait összehasonlítva. A nemek szerinti bontásban jól elkülönül a két év összehasonlítása a túlsúly és az elhízás tekintetében. A nők esetében megfigyelhető, hogy a túlsúlyosak aránya 3%-kal, az elhízottak aránya 2%-kal növekedett. Férfiak esetében bár a túlsúlyosak csoportjában 2%-os a csökkenés, addig az elhízottak esetében 2%-kal nőtt az arány (Medica online, 2021).

3. ábra: A túlsúly és az elhízás alakulása a pandémia idején Magyarországon (BMI-index alapján)

Forrás: Medica online (2021) alapján saját szerkesztés

A karantén általi súlygyarapodás legfőbb okának a fizikai aktivitás csökkenése és a beszűkült sportolási lehetőségek tekinthetők. A bezártság által csökkent az emberek motivációja, így sokan nehezen vagy egyáltalán nem vették rá magukat az otthoni testedzésre. Tekintve, hogy a túlsúly és az elhízás komoly egészségügyi kockázattal járhat, törekedni kell az optimális testsúly elérésére és annak megtartására (Medica online, 2021).

2.5. A Debreceni Egyetem által kínált sportolási lehetőségek

A Debreceni Egyetem évtizedek óta támogatja hallgatói sportolási tevékenységeit különböző lehetőségek és eszközök által. Erre példa a több mint egy évtizede működő sportfejlesztési program. A program által az intézmény igyekszik felhívni a figyelmet a rendszeres testmozgás fontosságára, valamint lehetőséget biztosít különböző hagyományos és újszerű sporttevékenységek végzésére. Az intézmény rendszeresen képviselteti magát az országos egyetemi bajnokságokon, melyeken rendre eredményesen szerepelnek a hallgatók. Emellett A Debreceni Egyetemnek több olimpiai bajnok, világbajnok és Európa-bajnok hallgatója volt és van is jelenleg (Debreceni Egyetem, 2021).

A rendszeres testmozgásba minden hallgató kötelező jelleggel bevonásra kerül, a Sporttudományi Intézet által koordinált kötelező testnevelés kurzusok által, melyek elvégzése

az abszolutorium kiállításának feltétele is egyben. Alapképzésen két félév, míg mesterképzésen egy félév testnevelés elvégzése kötelező. Ennek keretében mindenki megtalálhatja a számára megfelelő, hiszen az egyetem valamennyi sportág végzésére lehetőséget biztosít, ingyenes vagy térítéses kurzusok keretében. A kötelező testnevelést lehetőség van azonban kiváltani is, ehhez megfelelő orvosi igazolásra van szükség egészségügyi probléma esetében, illetve versenysportolóknak és különböző egyesületekben sportolóknak is igazolniuk kell tevékenységeiket (Debreceni Egyetem, 2021).

Az intézmény rendszeresen szervez tömegsport jellegű rendezvényeket is, az elmúlt időszakokban több mint ezer hallgató vett részt a Buzánszky labdarúgó és a Zsíros Tibor egyetemi kosárlabda bajnokságokban. A téli időszakban több száz hallgató vesz részt a sítáborokban, de a tanévente többször is megrendezésre kerülő Body and Mind napok aerobic és zumba rendezvényeit is több száz hallgató látogatja. Fontos egyetemi programnak számít a Medikus Kupa, a Műszaki Kupa és az Agrár Sportnapok is, mely rendezvények minden alkalommal magas részvétellel büszkélkedhetnek (Debreceni Egyetem, 2021).

A Debreceni Egyetem folyamatosan helyet ad a sport-infrastrukturális beruházások számára. Néhány éve került átadásra a Nagyerdei Stadionban elhelyezkedő UniFit Fitness & Gym Center, illetve a DEAC-DAK Asztalitenisz Edzőközpontja is. Az újabb sportcélú épületek közé sorolható a Böszörményi úti campuson található teniszcsarnok, mely a Teknős nevet kapta, 2019 őszén avattak fel. Az épület 4 keményborítású teniszpályával, 3748 m² hasznos alapterülettel várja a sportkedvelőket (Debreceni Egyetem, 2021). 2022-ben két sportág is teret kapott a Böszörményi úti campuson. Az év elején került átadásra a Németi Gyula küzdősportterem, mely Németi Gyula kétszeres olimpikon birkózó nevét viseli. Nem sokkal később pedig felavatták a Dr. Kamuti Jenő Egyetemi Vívótermet, ami Dr. Kamuti Jenő kétszeres olimpiai ezüstérmes, világbajnoki aranyérmes sportoló nevét viseli (Debreceni Egyetem, 2022a; Debreceni Egyetem 2022b). Továbbá jelenleg is folyamatban van a DEAC területén található lelátó átalakítása és bővítése. A tervek szerint, 2022 végére átadásra kerül az új oktatást is segítő korszerű épületegyüttes (Dehir, 2021).

Azok a hallgatók, akik tanulmányaikban és sporttevékenységükben is kiemelkednek a társaik közül, ezáltal emelve az egyetem színvonalát, sportösztöndíjra jogosultak, melyet több mint kétszáz hallgató kap meg félévente. Ennek összege az egyes kategóriáktól függően 3.000-25.000 Ft/hó között váltakozik (Debreceni Egyetem, 2021).

2.5.1.Életmódfejlesztési Klub

A Debreceni Egyetem a 2017/18-as tanévtől kezdve új lehetőséggel bővítette az aktív testmozgás lehetőségeit. Szenátusi határozat alapján bevezette az Életmódfejlesztési Klub Tagsági Díjat, mely egy kedvezményes szolgáltatási csomag, önkéntes lehetőséggel minden egyetemi polgár számára, beleértve a hallgatókat, oktatókat és egyéb dolgozókat, hogy fizikai aktivitásukat növeljék. A tagsági díj befizetésére minden félév elején van lehetőség, mely által számos szolgáltatás ingyenesen vagy kedvezményesen vehető igénybe a tagságot megváltott egyetemi polgárok számára (Debreceni Egyetem, 2020).

A tagsági díj befizetésével 10-43% kedvezmény vehető igénybe az UniFit egyes szolgáltatásaiból, 10-20% kedvezmény a Sportdiagnosztikai Életmód és Terápiás Központ szolgáltatásaiból, 25% kedvezmény a Debreceni Jégcsarnok Közönségkorcsolya belépőiből, kedvezményes mérkőzésjegyek a DEAC és a DVSC mérkőzéseire, továbbá ingyenes a részvétel az egyetemi zumba rendezvényeken. Mindezek mellett előzetes regisztráció által ingyenesen vagy kedvezményesen használhatóak az egyetemi sportlétesítmények, edző nélkül, valamint egy darab ajándék póló is jár a tagsággal rendelkezők számára (Debreceni Egyetem, 2020).

3. ANYAG ÉS MÓDSZER

3.1. Szekunder adatgyűjtés

Kutatómunkámat általános módszertani struktúra alapján először is szekunder adat- és információgyűjtéssel kezdtem, mely során a témához szorosan kapcsolódó szakirodalmak összegyűjtését és feldolgozását, valamint azok rendszerezését végeztem el. A kutatási téma aktualitása érdekében a kutatáshoz legjobban illeszkedő, legfrissebb, releváns forrásokat igyekeztem felkutatni, s ennek során hazai és nemzetközi modelleket és kutatási eredményeket is tanulmányoztam. Forrásaim között szerepelnek különböző szakkönyvek, tanulmányok, tudományos folyóiratcikkek, adatbázisok és internetes források egyaránt.

Fontosnak tartottam az aktuális és friss anyagok felkutatását, hiszen a sportfogyasztás napjainkban egyre inkább előtérbe kerülő fogalom, mely folyamatosan változik, ennek oka pedig az, hogy számtalan tényező befolyásolja. A jelen kor megpróbáltatásai, mint például a gazdasági tényezők változása vagy a koronavírus járvány is, mind hatással vannak a társadalom sportolási szokásaira, így a célcsoportomra, a Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar hallgatóira is.

3.2. Primer adatgyűjtés

A szekunder adatgyűjtés elvégzése után, kutatásom második fontos részeként a primer kutatást végeztem, melynek alapja egy kvantitatív felmérés volt, mely során kérdőíves megkérdezést alkalmaztam a Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Karának hallgatói körében 2022 márciusában. A felmérésbe igyekeztem minél szélesebb körű bázist bevonni. A felmérés során a hallgatók aktív és passzív sportfogyasztási szokásait vizsgáltam. A kérdőíves megkérdezés módszerének kiválasztása több okra vezethető vissza, melynek fő tényezője, hogy az általam elérni kívánt csoport aktív internetezőnek számít, s mindennapos tevékenységük során elengedhetetlen számukra az online felület használata. Kiemelt célom volt, hogy a kapott adatok alapján jól elkülöníthető csoportokat differenciáljak a hallgatók sportolási, valamint az ezzel kapcsolatos vásárlási és fogyasztási attitűdjeik vizsgálata által. Az általam kidolgozott kérdőívet a Google Forms felületén készítettem el. Az adatrögzítést közvetlenül az adattisztítás folyamata után, a kérdőíves megkérdezés és az adatbevitel során keletkezett hibák, az outlinek kiszűrésére és az adatok feldolgozásához alapfokú leíró statisztikai módszereket alkalmaztam (minimum, maximum, átlag, medián, módusz, szórás, megoszlás).

Az általam feltett kérdéseket három fő csoportba soroltam, az első csoportba tartoznak az aktív sportfogyasztással kapcsolatos kérdések. Ezekben a kérdésekben főként a kitöltők aktív sportfogyasztásának mennyiségi és minőségi mutatóira került a hangsúly, valamint a

sportfogyasztás helyszínére. A második csoportba kerültek azok a kérdések, melyek a passzív sportfogyasztásra vonatkoztak. Itt szerepeltek a táplálkozással, applikációkkal, költsékekkel, valamint sporteseményekkel és sportolókkal kapcsolatos kérdések. Végül a harmadik csoportba az általános kérdések kerültek, melyek alapján a mintasokaság szocio- demográfiai tényezőire vonatkozó kérdéseket tettem fel.

Kérdéseim között voltak zárt és nyílt kérdések, melyek által sikerült több információt begyűjtenem a vizsgált minta sportszokásaival kapcsolatban. Több változó alapján is szegmentáltam a válaszadókat, mint például: nem, lakóhely és BMI index. A leíró jellegű statisztikai mutatók közül elsősorban gyakorisági megoszlást vizsgáltam. A kutatás során kapott adatokat az Excel táblázatkezelő program és az SPSS statisztikai szoftver alkalmazásával dolgoztam fel.

Több kérdés esetében is Likert-skálát alkalmaztam. A Likert skála feltalálása Rensis Likert amerikai pszichológus és szociológus nevéhez fűződik, aki 1932-ben fejlesztette ki ezt a különböző attitűdök mérésére szolgáló módszert. A módszer alapja, hogy különböző állításokat két szélsőséges végpont között kialakított skálán értékelnek, amely skálát általában 1-5-ig vagy 1-7-ig terjedő pontszámokkal ellátva. Az egyik végpont minden esetben abszolút egyetértést, míg ezzel szemben a másik abszolút ellenkezést, fejez ki, melyek között a válaszadó kifejezheti véleményét az adott állítással kapcsolatban. A páratlan fokozatnak köszönhetően, a köztes válaszok között lehetőség van semleges álláspont kialakítására is. Dolgozatomban egyaránt alkalmaztam az 1-5-ig és az 1-7-ig terjedő skálákat is (Horváth, 2004).

Az egyes változók közti kapcsolatok elemzéséhez kereszttablát alkalmaztam, amely egy olyan statisztikai módszer, ami több változó egyidejű leírására alkalmas, és az eredményeket egy táblában összesíti, mely alapján megmutatja a vizsgált változók együttes eloszlását. A változók közti összefüggések vizsgálata céljából χ^2 (χ^2) próbát alkalmaztam. A nagyobb kereszttablák miatt, a Cramer-féle V együtthatót vettem figyelembe a kapcsolatok erősségének megállapítására. Ennek értéke 0 és 1 közé eshet, a változók közti összefüggés pedig annál szorosabb, minél közelebb esik az érték az 1-hez. Ahol a Cramer-féle V együttható értéke kisebb 0,2-nél ott gyenge, 0,2 és 0,5 között közepesen erős, míg, ha 0,5-nél magasabb, akkor erős kapcsolatot feltételeztem (Malhotra, 2008). A kereszttabla elemzést a legtöbb kérdés esetében elvégeztem, azonban az eredmények bemutatása során csak az erős kapcsolatok ismertetésére térek ki.

Az általam felállított három hipotézis vizsgálatához szükséges adatokat a mintából nyertem. A statisztikai döntések esetében jellemzően 5%-os tévedési valószínűséget vagy más néven, szignifikancia szintet szoktak megengedni. A számítógépes programok azonban nem

ezzel a kritikus értékkel számolnak, hanem empirikus szignifikancia szinttel (P érték) (Tóthné, 2002). Ott mutatható ki egyértelmű kapcsolat, ahol a P értéke kisebb, mint a 95%-os megbízhatósági szinthez tartozó hiba = $\alpha=5\%=0,05$ érték.

Az eddigiekben elvégzett elemzések után, a H3 hipotézisemhez Kruskal-Wallis és Mann-Whitney, nem-paraméteres eljárásokat alkalmaztam. Továbbá variancia analízist és egymintás Kolmogorov Smirnov próbák által is vizsgáltam adataimat. A Kruskal-Wallis próba kettőnél több független minta összehasonlítására szolgál, teljes véletlen elrendezés esetén (Harnos – Ladányi, 2005).

Végezetül kijelenthető, hogy az aktuális szakirodalmak felkutatása által szekunder és primer kutatásom során sikerült részletes rálátást szereznem a témára, valamint sikerült átlátnom annak aktuális helyzetét. Különböző kutatások sorra azt állapítják meg, hogy a sportfogyasztás iparága növekvő tendenciát mutat már évtizedek óta, ez a tendencia pedig a jövő tekintetében is növekedni látszik.

4. EREDMÉNYEK ÉS AZOK KIÉRTÉKELÉSE

A beérkezett válaszok alapján elkészült mintát letisztítottam, s kiszűrtem azokat a kérdőíveket, amelyek nem vagy hiányosan voltak kitöltve. 307 darab kitöltés érkezett, melyből az adattisztítás után összesen 299 darab értékelhető kérdőív maradt.

4.1. A kérdőív szocio-demográfiai megoszlásának bemutatása

A kérdőív kiértékelését a szocio-demográfiai tényezők összesítésével kezdtem, melyet az alábbi 1. táblázat foglalja össze. A kitöltők 67,56%-a nő, 32,44%-a férfi. Kor tekintetében a válaszadók közel fele 21 és 23 év között van. Ennek oka, hogy a megkérdezés a DE GTK hallgatói körében történt, s legnagyobb arányban az alapszakos hallgatók vannak, akik ebbe a korosztályba tartoznak. A mesterképzéses hallgatók száma alacsonyabb a mintasokaság tekintetében. Lakóhely szempontjából eltérés figyelhető meg a szorgalmi időszak és az azon kívüli időszakot összehasonlítva, melyből megállapítható, hogy a két időszakban eltérő helyen élnek a hallgatók, mely befolyásolhatja sportfogyasztási tevékenységeiket. Ennek összefüggéseit a későbbiekben vizsgálom majd.

1. táblázat: A mintasokaság szocio- demográfiai megoszlása (N=299)

SZOCIO-DEMOGRÁFIAI VÁLTOZÓK	A MINTA MEGOSZLÁSA	
	N	%
NEM		
Férfi	97	32,44
Nő	202	67,56
KOR		
18-20	41	13,71
21-23	141	47,16
24-26	80	26,76
26 fölötti	37	12,37
LAKÓHELY		
Szorgalmi időszakban		
község/falu	27	9,03
város	115	38,46
megyeszékhely	93	31,10
főváros	64	21,41
Szorgalmi időszakon kívül		
község/falu	54	18,06
város	131	43,81
megyeszékhely	66	22,08
főváros	48	16,05

Forrás: Saját szerkesztés (2022)

Továbbá, a nem, kor és magasság adatait összesítve kiszámoltam a kitöltők testtömegindex, azaz BMI-index értékét is, melyet az alábbi 2. táblázat szemléltet a WHO meghatározása szerinti négy csoportra bontva. A kitöltők 6,35%-a került a sovány kategóriába. A hallgatók több mint fele, azaz 63,88%-a normál súlyú csoportba sorolható. A túlsúlyos

csoportba került a válaszadók 21,74%-a, míg a maradék 8,03% az elhízottak tartományába esett.

Hazai viszonyítás tekintetében, 2021-es adatok alapján a magyar nők 25%-a elhízott és 33%-a túlsúlyos, ezzel szemben a férfiak 28%-a elhízott, valamint 39%-a túlsúlyos (Medica online, 2021). Az általam vizsgált minta esetében nemek szerinti bontásban a női kitöltők 4,45%-a elhízott, valamint 14,36% túlsúlyos. A férfiak tekintetében ez az arány 15,46% elhízott és 37,12% túlsúlyos. Bár az általam vizsgált minta nem reprezentatív a hazai lakosságra viszonyítva, megállapítható, hogy a vizsgált hallgatók jobb értékekkel rendelkeznek, szemben a korábbi hazai lakosságot vizsgáló kutatás alanyaival.

2. táblázat: **A mintasokaság megoszlása BMI-index érték alapján**

BMI-ÉRTÉK CSOPORTOK	A MINTA MEGOSZLÁSA	
	N	%
sovány (BMI<18,5 kg/m ²)	19	6,35
normál súlyú (18,5 kg/m ² ≤BMI<25 kg/m ²)	191	63,88
túlsúlyos (25 kg/m ² ≤BMI<30 kg/m ²)	65	21,74
elhízott (30 kg/m ² ≤BMI)	24	8,03

Forrás: Saját szerkesztés, saját adatok (2022) és WHO (2021) alapján

4.2. A kérdőív kiértékelése

Az általam készített kérdőívre, a Google Forms felületén kapott válaszokat a lezárás után XLS formátumban letöltöttem, majd az Excel táblázatkezelő program és az SPSS statisztikai szoftver segítségével elemeztem ki azokat. A kiértékelés során először az aktív, majd a passzív sportfogyasztással kapcsolatos eredményeket vizsgáltam. Az összegzésem végén pedig a hipotézis vizsgálatokat végeztem el.

4.2.1. Az aktív sportfogyasztással kapcsolatos eredmények

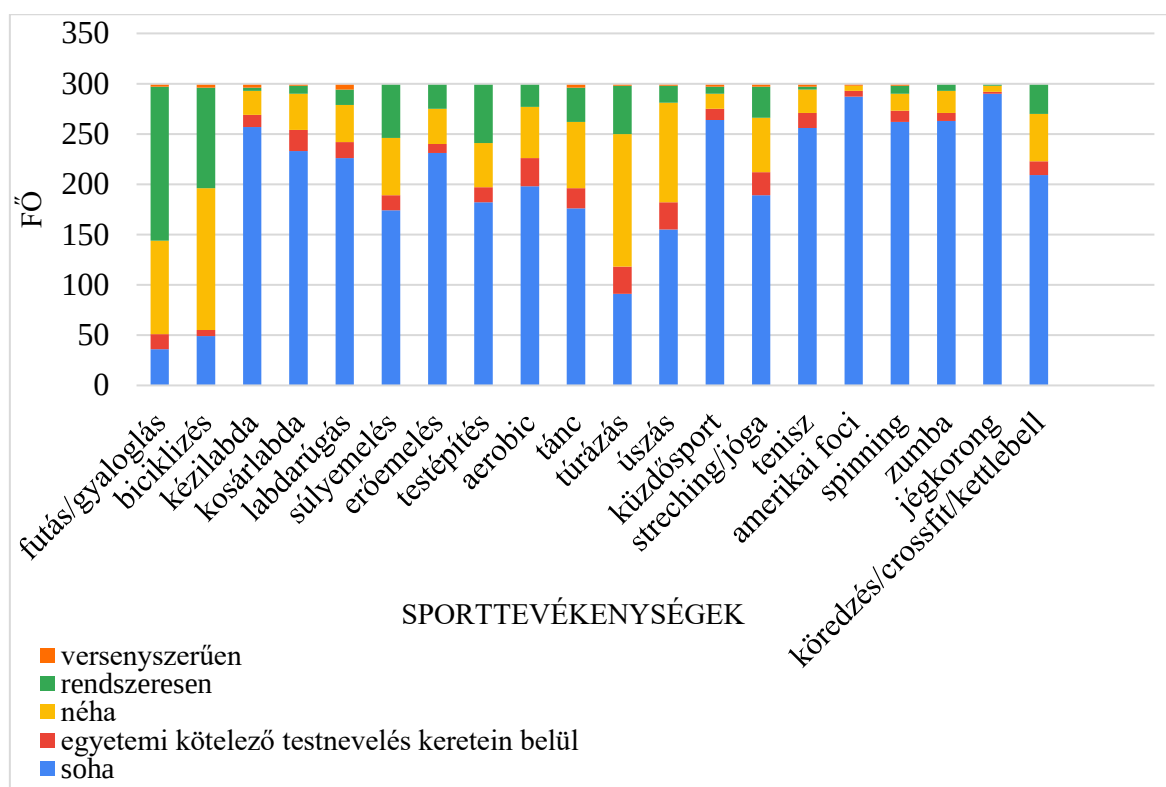
A szocio-demográfiai tényezők összesítése után nekikezdtem az aktív sportfogyasztással kapcsolatos eredmények feltárásának. Az első erre vonatkozó kérdésemben arra voltam kíváncsi, hogy a kitöltők saját belátásuk szerint, milyennek gondolják mindennapi fizikai aktivitásukat egy 0-tól 10-ig terjedő skálán, ahol a 0 azt jelentette, hogy egyáltalán nem aktív, a 10 pedig azt, hogy nagyon intenzív. Kijelenthető, hogy a kitöltők átlagosan egy 10-es skálán 5,8-as szinten tartják magukat aktívnak, mely egy közepes szintű fizikai aktivitásnak felel meg. Nemek szerinti bontásban, a férfiak esetében átlag feletti (férfi átlag=6,5), azzal szemben a nők tekintetében az átlag alatti (női átlag=5,5) érték figyelhető meg.

Azok a kitöltők, akik nem sportolnak, ezt többségében (92 fő) főként azzal indokolták, hogy nincs idejük rá. További többek (32 fő) által is megjelölt indok az volt, hogy a válaszadók nem szeretnek vagy nincs kedvük mozogni. Illetve néhányan (22 fő), jelölték a társaság hiányát,

azaz azt, hogy nincs kivel sportolniuk. Kevesen voltak, akik azt a válaszlehetőséget adták, hogy egészségügyi (8 fő) vagy anyagi ok (3 fő) áll a sportolás hiányának hátterében.

Azzal kapcsolatban, hogy a hallgatók mennyire tudják összeegyeztetni egyetemi kötelezettségeiket a sportolással, egy 5 fokozatú Likert skálán tudtak választ adni, ahol az 1 azt jelentette, hogy nagyon nehezen, az 5 pedig azt, hogy nagyon könnyen. Ezek alapján, a kitöltők válaszainak átlaga 3,2 volt, mely egy közepes értéknek felel meg. Pozitívnak tekinthető, hogy az 1-es értéket, azaz azt, hogy nagyon nehezen, csupán 23 fő jelölte, míg az 5-ös értéket, azaz azt, hogy nagyon könnyen 49 fő választotta. Azon 92 fő tekintetében, akik az előző kérdésre azt a választ adták, hogy nincs idejük sportolni, megvizsgáltam, hogy egyetemi kötelezettségeiket milyen mértékben tudják a sportolással összeegyeztetni. Ennek eredményeképpen megállapítottam, hogy a többség az 5 fokozatú skálán, 3 vagy az alatti szintet jelölt, tehát itt is megjelenik, hogy idő hiányában az egyetemi kötelezettségeikkel valóban nem, vagy kevésbé tudják összehangolni fizikai aktivitásukat.

Az alábbi 4. ábra szemlélteti a különböző sporttevékenységek végzésének gyakoriságát, halmozott oszlopdiagram formájában.

4. ábra: **Különböző sporttevékenységek végzésének gyakorisága (N=299)**

Forrás: Saját szerkesztés (2022)

Sporttevékenységek végzése szempontjából, a legtöbbször által rendszeresen végzett sport a futás/gyaloglás, valamint a biciklizés, melyeket a testépítés, a súlyemelés és a túrázás követ.

Egyéni válaszlehetőségként többen válaszolták még a lovaglást, a röplabdát és a gerinctornát, melyeket többnyire rendszeresen végeznek. Versenyszerű sporttevékenységek tekintetében a válaszadók csupán 9%-a sportol versenyszerűen, ez 27 főt jelent. Ezek a sportok a labdarúgás, futás, biciklizés, kézilabda, tánc és a tenisz voltak.

Továbbá, tekintve, hogy a hallgatók számára kimeneti követelmény alapképzésen kettő, mesterképzésen pedig egy félév egyetemi testnevelési kurzus elvégzése, megvizsgáltam, hogy ennek keretein belül melyek a legnépszerűbbek. Megállapítottam, hogy a legtöbbször által, egyetemi kötelező testnevelés keretein belül végzett sport az aerobics (28 fő), melyet szorosan követ az úszás (27 fő) és a túrázás (27 fő).

Amellett kíváncsi voltam arra is, hogy a kitöltők jelenleg vagy korábban rendelkeznek, vagy rendelkeztek-e életmódfejlesztési klubtagsággal. A kapott válaszok alapján megállapítottam, hogy a válaszadók közül 11 fő él vagy élt már ezzel a lehetőséggel, mely a minta nagyságát tekintve, nagyon alacsonynak mondható. További 47 fő tervezi a jövőben, míg a túlnyomó többség nem is szeretne ebben részt venni. A következő kérdés is a klubtagsághoz kapcsolódott, melyben arra kerestem a választ, hogy akik korábban vagy jelenleg rendelkeznek a tagsággal, milyen célból tették azt. A beérkezett válaszok alapján megállapítottam, hogy a főbb motiváló tényezők az ingyenes életmódfejlesztő rendezvényeken való részvétel, az ingyenes és kedvezményes mérkőzésjegyek, az egyetemi sportlétesítmények (edző és térítés nélküli) használata, valamint az ajándék póló voltak.

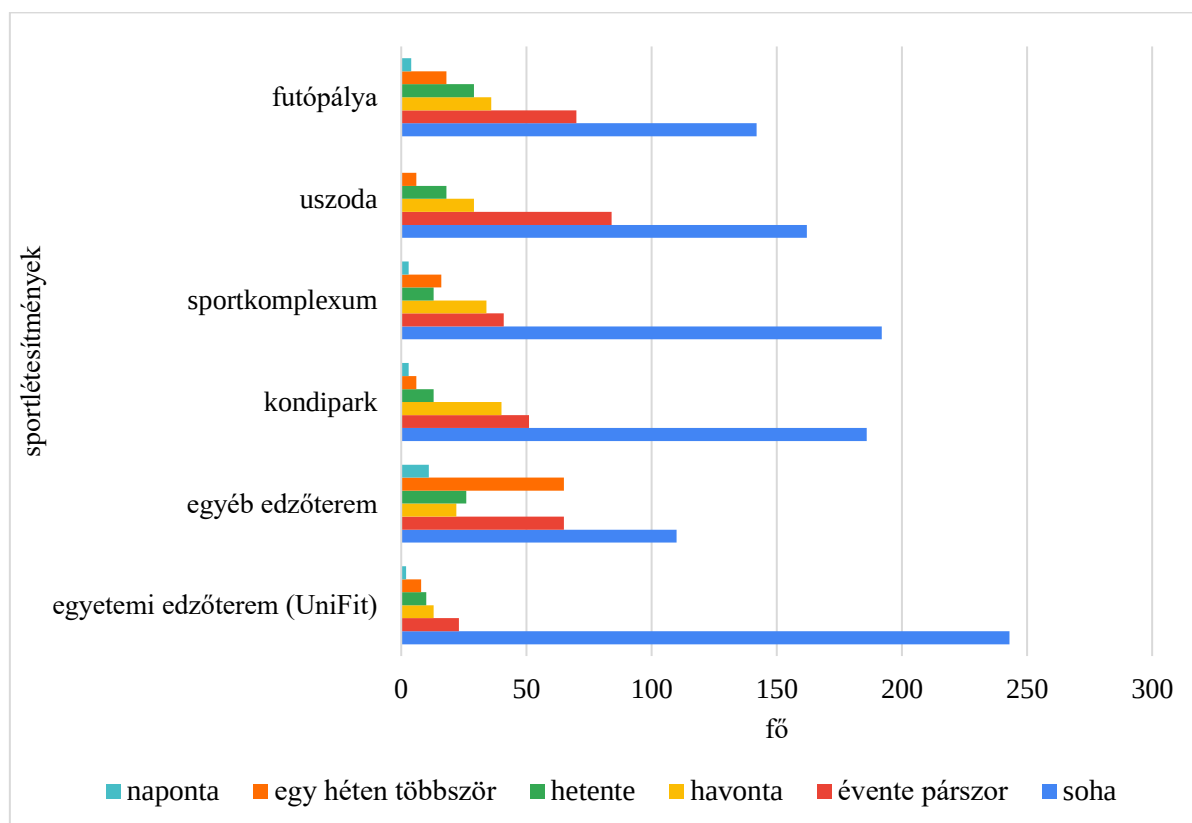
Az egészség megőrzésében a táplálkozás és a fizikai aktivitás egyformán fontos szerepet játszanak. Következő kérdésben arra kerestem a választ, hogy a kitöltők mennyire figyelnek az egészséges táplálkozásra, amire egy 5 fokozatú Likert skálán adhattak választ, ahol az 1 azt jelentette, hogy egyáltalán nem, míg az 5 azt, hogy teljes mértékben. A beérkezett válaszok alapján megállapítottam, hogy táplálkozás tekintetében a válaszadók átlagosan, saját bevallásuk alapján egy 5-ös skálán 3,5-ös értékben figyelnek az egészségtudatos táplálkozásra, ami közepesnek mondható. Nemek szerinti bontást vizsgálva nem tapasztalható kiugró eltérés az átlagok tekintetében, így kijelenthető, hogy a férfiak és a nők közel azonos szinten vélekednek saját fogyasztásukkal kapcsolatban.

A kitöltők által sportolási tevékenység végzése céljából látogatott létesítményekre is kitértem egyik kérdésben, melynek gyakorisági megoszlásait az alábbi 5. ábra szemlélteti. Bár összességében minden sportlétesítmény esetében a soha válaszlehetőség emelkedik ki, a többi gyakoriság esetében elérő válaszok érkeztek.

Az edzőtermek esetében külön választottam az egyetemi UniFit edzőtermet az egyéb edzőtermektől, mellyel kapcsolatban azt tapasztaltam, hogy viszonylag kevesen látogatják az

UniFitet, többnyire egyéb edzőtermeket preferálnak a kitöltők. Melynek oka lehet, hogy vagy kiesik nekik a stadion a lakóövezetükből, ezáltal könnyű eljutásuk nem megoldott; vagy már korábban is igénybe vettek edzőtermi szolgáltatásokat, melyekkel meg voltak elégedve, így nem hajlandóak váltani. Mindazonáltal ezen létesítmények szempontjából összességében az jellemző, hogy a válaszadók közel 25%-a látogatja egy héten többször valamelyik típust. Ezekre a helyszínekre jellemző a legmagasabb a naponta látogatók aránya, mely számszerűsítve 13 fő kitöltőt jelent.

A kondiparkokra az jellemző, hogy a minta 30%-a havonta vagy évente párszor látogatja ezeket sporttevékenység végzése céljából. Az uszodákat a kitöltők 28%-a évente párszor, míg közel 10%-a havonta keresi fel és igen kevesen vannak, akik hetente vagy ennél gyakrabban teszik ezt. Futópályák tekintetében 23%-os azok aránya, akik évente párszor látogatják, és az uszodákhoz hasonlóan 10%-a havonta választja ezen helyszínt sportolási céllal. Azonban az uszodákkal szemben, magasabb azok aránya, akik hetente vagy annál többször keresik fel a futópályákat aktív testmozgás végzése céljából.

5. ábra: Sportlétesítmények látogatásának gyakorisága (N=299)

Forrás: Saját szerkesztés (2022)

Kérdőívemben több kijelentés által azt vizsgáltam, hogy mik jellemzőek az elért mintasokaságra. Ennek eredményeit az alábbi 3. táblázat mutatja be. Az átlagok összesítése után megállapítottam, hogy a kitöltőkre legjellemzőbb kijelentés az volt, hogy „Az egészségemért sportolok.”; majd ezt követte az, hogy „A sportolás örömet okoz.”. A legkevésbé jellemzőnek az a kijelentés bizonyult, hogy „Az edzéstől stresszes leszek.”; valamint az, hogy „Azért sportolok, mert a környezetem nyomást gyakorol rám.”. Pozitívumként értékelem, hogy a hallgatók legfőbb szempontként az egészségükért sportolnak és nem azért, mert a környezetük nyomást gyakorol rájuk.

3. táblázat: A mintasokaságra jellemző kijelentések vizsgálata (N=299)

Megnevezés	Átlag	Medián	Módusz	Szórás
A sportolás örömet okoz.	4,22	5,00	5	1,15
Az egészségemért sportolok.	4,24	5,00	5	1,03
A sportolással célom a súlyvesztés.	3,18	3,00	4	1,47
A sportolással célom az izomnövelés, illetve annak szinten tartása.	3,56	4,00	5	1,41
A sportolással célom a stressz és a feszültség levezetése.	3,85	4,00	5	1,26
A sportolással célom a mozgásszervi panaszaim enyhítése (pl: derék-, hátfájás).	2,92	3,00	3	1,44
A győzelem egyáltalán nem fontos számomra a sportolás során.	2,88	3,00	5	1,57
Figyelek az egészséges táplálkozásra és a megfelelő mennyiségű folyadékbevitelre.	3,46	4,00	4	1,28
Szeretem a sportolásban a versenyhelyzeteket.	2,85	3,00	1	1,53
A sporttal tudok igazán kikapcsolódni.	3,41	4,00	5	1,48
A sportolásban legjobban a társaságot, közösséget szeretem.	2,92	3,00	4	1,42
Szeretem a csoportos edzéseket.	2,95	3,00	5	1,53
Szeretek személyi edzővel edzeni.	2,06	2,00	1	1,54
Az egyéni edzést szeretem.	3,44	4,00	5	1,56
Fontos számomra a győzelem a sportversenyek során.	2,63	3,00	1	1,67
Elismerés hiányában csökken a sportolási motivációm.	2,45	2,00	1	1,42
A sportolás az önfejlesztésem egyik módja.	3,59	4,00	5	1,45
Szeretek a barátaimmal, csapattársaimmal sportolni.	3,40	4,00	5	1,54
Teher számomra a sportolás.	1,80	1,00	1	1,23
Nem fordítok különös figyelmet a táplálkozásra és a folyadékbevitel mennyiségére.	2,08	2,00	1	1,33
Az edzéstől stresszes leszek.	1,37	1,00	1	0,90
Azért sportolok, mert a környezetem nyomást gyakorol rám.	1,42	1,00	1	0,93
Feszültnék érzem magam, ha arra gondolok, hogy sportolnom kell.	1,59	1,00	1	1,10
Sportolás közben feszélyezve érzem magam.	1,58	1,00	1	1,13
Csapatjátékosnak érzem magam.	2,96	3,00	3	1,49

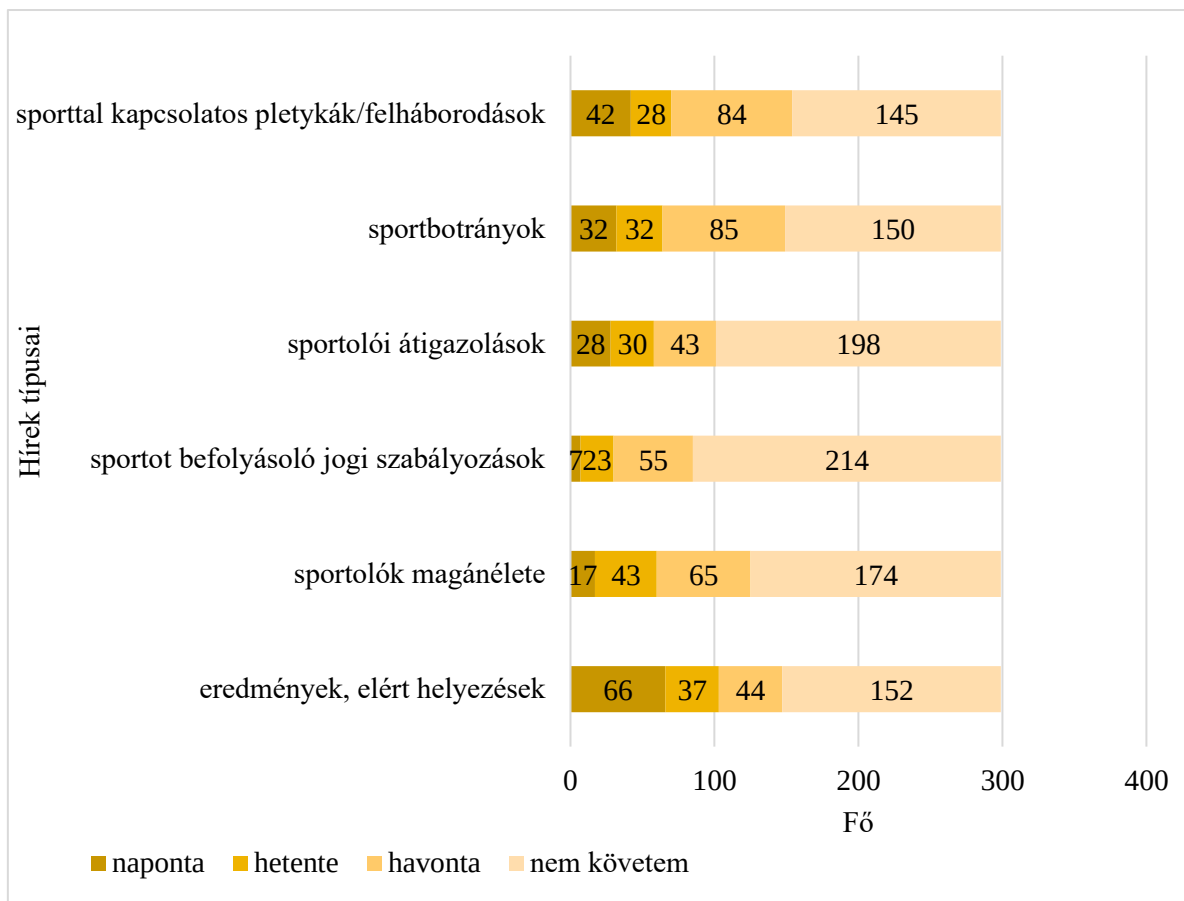
Forrás: Saját szerkesztés (2022)

4.2.2. A passzív sportfogyasztással kapcsolatos eredmények

A technológiai újítások és a digitalizáció ma már a sportolásban is jelentős szerepet töltenek be. Napjainkban egyre többen használnak telefonos applikációkat, azzal a céllal, hogy

növeljék fizikai teljesítményüket és eredményesebbé tegyék sporttevékenységeiket. A fontosabb típusai az egészségmegőrző és sporttal kapcsolatos applikációknak az edzés- és étrendtervezők, a kalóriaszámlálók és a lépésszámlálók. Az általam vizsgált minta többsége, megközelítőleg 60%-a (178 fő) használ valamilyen sportoláshoz kapcsolódó telefonos applikációt. Nemek szerinti bontásban, kijelenthető, hogy a nők közel 67%-a használ ilyen jellegű mobilalkalmazást, míg a férfiak esetében ez az arány csupán 44%-os. Megállapítható, hogy a női kitöltők nagyobb valószínűséggel használják ezeket az appokat, a férfiakkal szemben. Összességében nézve, a legtöbbször által használt sportjellegű mobilalkalmazás típusok a lépésszámlálók és a kalóriaszámlálók voltak. Ezeket közel azonos értékben követik az edzés- és az étrendtervező applikációk.

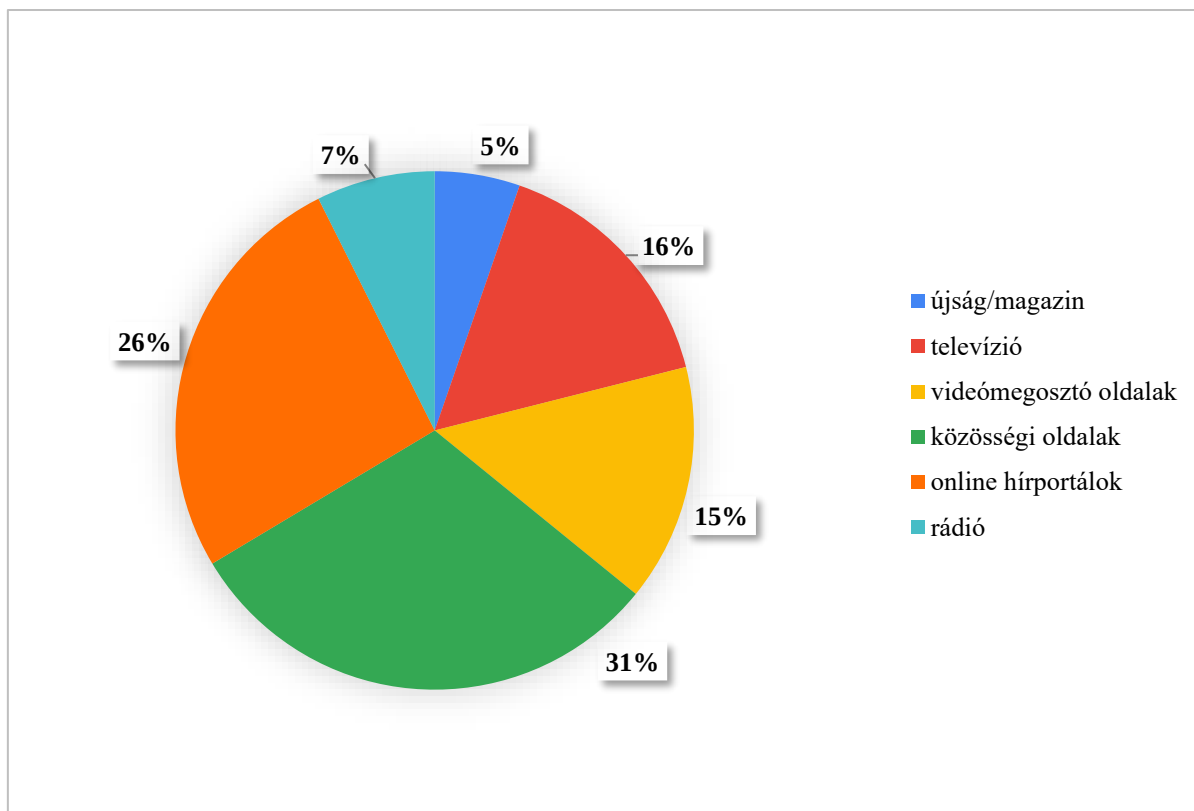
Továbbá kíváncsi voltam arra is, hogy a különböző típusú híreket milyen gyakorisággal követik a válaszadók. A 6. ábra szemlélteti részletesen, hogy melyik típusú sporttal kapcsolatos hírt, hány fő milyen gyakorisággal követ. A minta felére többnyire az jellemző, hogy nem követi a sportjellegű híreket, és egyedül a sporttal kapcsolatos pletykák/hírek esetében magasabb azok aránya, akik követik ezeket. A sportbotrányoknál és az eredményeknél, valamint az elért helyezéseknél is hasonló a helyzet. Az utóbbi esetében a legnagyobb (66 fő) azok száma, akik naponta követik ezeket a híreket, majd ezt követik a pletykák/felháborodások (42 fő), a sportbotrányok (32 fő) és az átigazolások (28 fő). Kijelenthető, hogy a sporttal kapcsolatos jogi szabályozásokat követik a legkevesebben, összesen 85 fő.

6. ábra: **Sporthírek követésének gyakorisága (N=299)**

Forrás: Saját szerkesztés (2022)

Következő kérdésem arra irányult, hogy a hallgatók milyen platformon követik a sportokkal kapcsolatos híreket. Ebben az esetben több válasz megjelölésére is lehetőség volt. Azon válaszok arányainak megoszlásait, akik követnek valamilyen sporthíreket (N=184) platformonként az alábbi diagram (7. ábra) szemlélteti. Jól látható, hogy ezeket a híreket a hallgatók legnagyobb arányban (31%) a közösségi oldalakon tartják szemmel, majd ezt követik az online hírportálok (26%), a televízió (16%) és a videómegosztó oldalak (15%). A rádióra (7%) és az újságokra/magazinokra (5%) az jellemző, hogy csupán nagyon kevesen követik ezen az platformokon a sportokkal kapcsolatos híreket.

7. ábra: **Sport hírek követése platformonként (N=184)**

Forrás: Saját szerkesztés (2022)

Összehasonlítás végzése céljából, Csóka és Törőcsik (2018) tanulmányából vettem át következő kérdésemet, azzal a céllal, hogy megvizsgáljam, az általam elért hallgatókból álló minta az adott sportoló típusokhoz milyen tulajdonságot kapcsolna leginkább. Az összesített eredményeim több esetben is hasonlóságot mutattak ez említett tanulmány értékeléseivel. A kapott eredményeimet a 4. táblázat szemlélteti.

Saját kutatásom esetében a hobbi, laikus sportolók esetében a legnagyobb arányt az „*új dolgok kipróbálása*”, a „*szabad*” és az „*öröm*” érték el. Az egyéni sportolók tekintetében a „*nagyra becsülés*”, a „*gyors*” és a „*tisztelet*” voltak a legtöbbször által jelölt tulajdonságok, míg a csapatban profi sportolók esetében az „*odafigyel másokra*”, a „*siker, elismert*” és a „*gazdagság, pénz*” voltak a jellemzőbbek. A szellemi és az e-sportolókkal már kevesebb tulajdonságot párosítottak a válaszadók. A szellemi sportoló tekintetében többnyire a „*lassú*” és a „*kreativitás*”; míg e-sportolókhöz a „*modern*” a „*férfi*” és a „*fiatal*” jelzők kerültek többek által kiválasztásra.

4. táblázat: Sportoló típusokhoz kapcsolt tulajdonságok megoszlása, %-os értékben kifejezve (N=299)

Tulajdonság	hobbi, laikus sportoló	egyéni sportoló	csapatban profi sportoló	szellemi sportoló	e-sportoló	egyikhez sem
kreativitás	20,07	15,38	24,42	25,75	9,36	5,02
gazdagság, pénz	7,02	27,76	38,46	5,59	14,15	7,02
férfi	4,68	14,38	32,44	3,01	30,10	15,39
nagyra becsülés	3,68	36,45	35,12	12,71	3,34	8,70
nő	16,72	29,43	23,41	11,37	2,34	16,73
új dolgok kipróbálása	47,16	17,06	10,70	6,36	10,70	8,02
fiatal	30,44	13,05	17,39	3,01	28,09	8,02
odafigyel másokra	9,71	9,36	59,2	9,36	3,01	9,36
alázatos, szerény, visszafogott	16,39	25,75	24,08	20,4	3,68	9,7
tradicionális/hagyománykövető	11,04	26,75	26,09	17,06	0,67	18,39
szabad	38,8	29,43	9,7	6,02	6,02	10,03
lassú	16,39	11,37	7,02	31,77	6,69	26,76
sikeres, elismert	5,35	33,78	42,14	7,02	3,35	8,36
gyors	4,68	34,45	34,45	9,7	6,35	10,37
kalandok, érdekes élet	26,09	20,74	32,44	5,69	6,02	9,02
tisztelet	4,01	32,44	38,8	13,04	1,67	10,04
becsületes	9,03	30,8	32,42	13,37	2,67	11,71
modern	12,04	15,72	13,04	6,69	41,14	11,37
jól érzi magát	34,11	16,05	20,07	7,69	12,71	9,37
öröm	38,13	17,73	20,41	6,35	6,35	11,03

Forrás: Csóka – Töröcsik (2018) alapján saját adatgyűjtés és saját szerkesztés (2022)

Saját eredményeimet Csóka és Töröcsik (2018) következtetéseivel összehasonlítva, több esetben is hasonlóságot véltem felfedezni. A hobbi, laikus sportolók esetében mindkét tanulmány tekintetében az elsők között szerepeltek a „szabad” és az „öröm” tulajdonságok. Egyéni sportolók szempontjából a „nagyra becsülés”, míg a csapatban profi sportolókat tekintve az „odafigyel másokra” és a „gazdagság, pénz” voltak szintén közösen jellemzőek. A szellemi sportolókat vizsgálva a „kreativitás”, az e-sportolóknál pedig a „modern” és a „férfi” tulajdonságok voltak népszerűbbek mindkét tanulmányban.

Kovács és társai, egy 2015-ös tanulmányban a magyar háztartások sportfogyasztási szokásait vizsgálták. Tekintve, hogy a sportolási hajlandóság egyik meghatározó tényezője a sporttevékenységekhez kapcsolódó elégedettség, fontosnak tartottam megvizsgálni kitöltőim véleményét ezzel kapcsolatban. Szintén összehasonlítási céllal, a következő kérdésem Kovács és társaitól (2015) származik, hogy összehasonlítsam az általam vizsgált minta sportfogyasztása során a lehetőségekkel, környezeti és személyzeti feltételekkel való elégedettségének mértékét, az említett tanulmány eredményeivel. Az elégedettségi mértékét a

kitöltők egy 7 fokozatú Likert skálán értékelhették, ahol az egyes érték az elégedetlenséget, a hetes érték pedig az elégedettséget jelentette. Ebben az esetben az összesítés szemléltetésére átlagot és szórást alkalmaztam, az említett mű szerzőihez hasonlóan, melynek eredményei az alábbi 5. táblázatban szerepelnek.

5. táblázat: A válaszadók sportfogyasztása során a lehetőségekkel, környezeti és személyzeti feltételekkel való elégedettségének mértéke (N=299)

Megnevezés	Átlag	Szórás
sportlétesítményekben dolgozó edzők felkészültsége	3,14	2,52
sportszolgáltató nyitva tartása	3,88	2,50
sportlétesítmények megközelíthetősége	3,97	2,39
sportolás létesítményének biztonsága	3,95	2,49
sportolási lehetőségek minősége	4,07	2,41
sportlétesítményekben található felszerelések minősége	3,81	2,39
sportszolgáltatások kiszolgáló-személyzete	3,60	2,44
sportfoglalkozások, -órák színvonala	3,50	2,58
sportolási lehetőségek választéka	3,99	2,51
sportlétesítményekben található tisztálkodási lehetőségek	3,60	2,38
sportszolgáltatások árai	3,36	2,21
sportlétesítmények állapota	3,77	2,30
sportlétesítmények fogyatékosoknak nyújtott szolgáltatásai	2,40	2,31

Forrás: Kovács et al. (2015) alapján saját adatgyűjtés és saját szerkesztés (2022)

Saját eredményeimet tekintve, a kitöltők átlag alattinak három tényezőt értékeltek, melyek a sportlétesítményekben dolgozó edzők felkészültsége, a sportszolgáltatások árai és a sportlétesítmények fogyatékosoknak nyújtott szolgáltatásai voltak. Az árak tekintetében megjelenik a hallgatók árérzékenysége, mely napjainkban csak még jobban fokozódni látszik a jövőre tekintve (Harangi-Rákos et al., 2021). A kitöltők leginkább a sportolási lehetőségek minőségével, a sportolási lehetőségek választékával, a sportlétesítmények megközelíthetőségével és a sportolás létesítményének biztonságával voltak megelégedve.

Kérdőívemben kitértem a sportolókra is, mely során arra kértem a válaszadókat, hogy soroljanak fel öt hazai vagy nemzetközi élsportolót, anélkül, hogy utána néznének az interneten. Az összesítés alapján hazai élsportoló tekintetében messze túlmenően első helyen szerepel Hosszú Katinka úszó, akit a hallgatók több mint fele megemlített. Az úszók kategóriájában népszerű volt még Gyurta Dániel, Cseh László és Kapás Boglárka, valamint nemzetközi névként többször megjelent Michael Phelps neve is. A futball tekintetében hazai téren Szoboszlai Dominik és Dzsudzsák Balázs, míg nemzetközileg Lionel Messi és Cristiano Ronaldo nevei is többek által felsorolásra kerültek. Kiemelendő még népszerűség szempontjából a testvérpár, Liu Shaoang és Liu Shaolin Sándor gyorskorcsolyázók, akik közül

az utóbbi, jelenleg a DE GTK hallgatója is egyben. Továbbá, több Forma 1-es név is szerepel a felsorolások között, főként Lewis Hamilton és Max Verstappen.

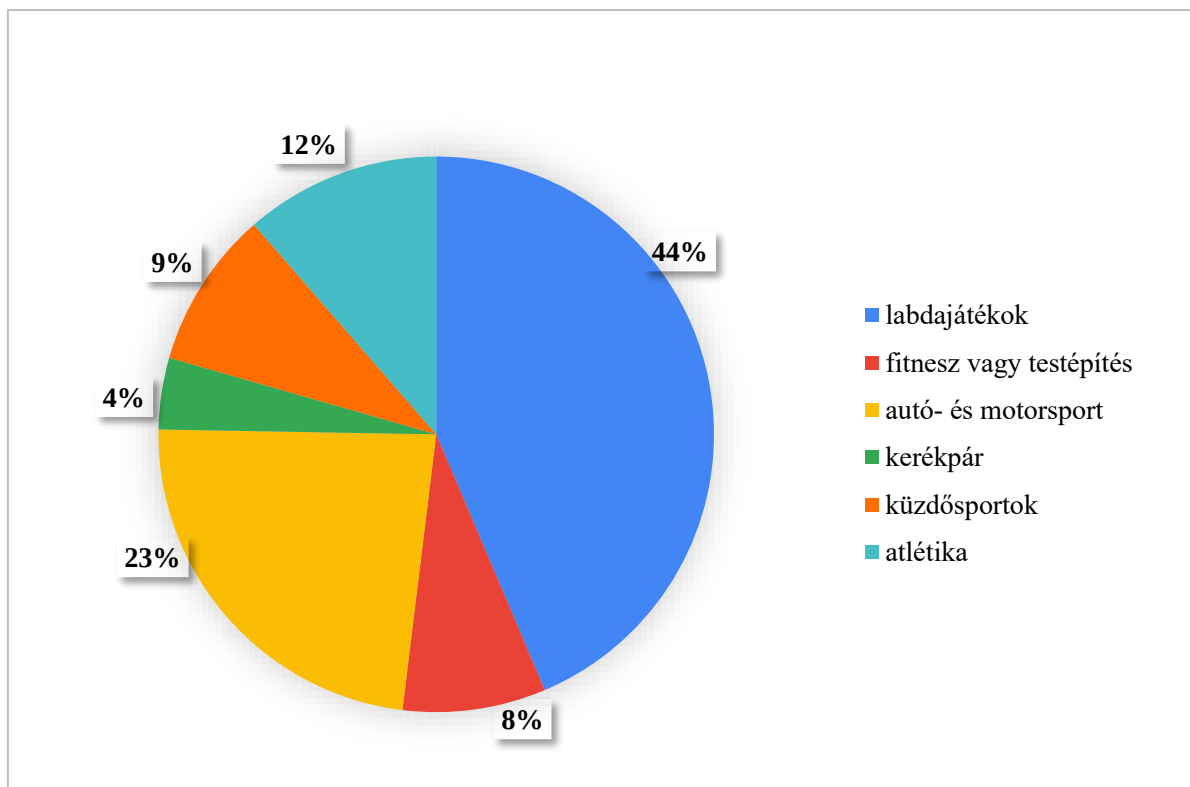
Továbbra is a sportolókkal kapcsolatos kérdéseknél maradva, a következő kérdésben arra voltam kíváncsi, hogy bizonyos állításokat mennyire tartják saját magukra jellemzőnek a válaszadók, ha a kedvenc sportolóikra gondolnak. A kérdést Csóka és Törőcsik (2018) tanulmányából vettem át, összehasonlítás céljából. Ennek eredményei az alábbi 6. táblázat, átlag, medián, módusz és szórás formájában kerültek összesítésre. A jellemzőség mértékét a kitöltők egy 5 fokozatú Likert skálán értékelhették, ahol az egyes érték azt jelentette, hogy egyáltalán nem igaz, az ötös pedig azt, hogy teljes mértékben igaz. Hasonlóan Csóka és Törőcsik (2018) eredményeihez, a legmagasabb átlagokkal a „*reklámokban is szívesen veszem a megjelenését*” volt jellemző a kitöltőkre. Saját mintámra emellett jellemzőek még, a „*példaképnek tekintem*” és a „*rendszeresen követem az interneten*” válaszok. Ami szintén egyezőnek mondható, azok a legkevésbé jellemző állítások, melyekre a legnagyobb arányban adtak a válaszadók 2-es vagy 1-es értéket, ezek pedig a „*személyesen ismerem*” és „*amikor csak lehet, megyek a versenyekre, a vele kapcsolatos eseményekre*”.

6. táblázat: **Kedvenc sportolóhoz kapcsolódó állítások (N=299)**

Állítások	Átlag	Medián	Módusz	Szórás
reklámokban is szívesen veszem a megjelenését	3,08	3,00	3	1,45
példaképnek tekintem	2,96	3,00	3	1,34
rendszeresen követem az interneten	2,84	3,00	3	1,39
szoktam róla barátaimmal beszélgetni	2,59	3,00	1	1,33
minden információt megszerzek róla	2,15	2,00	1	1,22
tagja vagyok az internetes drukkoló közösségének	1,96	1,00	1	1,21
más sportolók drukkere is vagyok	2,68	3,00	3	1,36
személyesen ismerem	1,52	1,00	1	0,97
tagja vagyok a drukkoló közösségének	1,88	1,00	1	1,22
amikor csak lehet, megyek a versenyekre, a vele kapcsolatos eseményekre	1,69	1,00	1	1,06

Forrás: Csóka – Törőcsik (2018) alapján saját adatgyűjtés és saját szerkesztés (2022)

Passzív sportfogyasztás tekintetében kíváncsi voltam arra is, hogy a kitöltők milyen sportokat szeretnek nézni általában. Itt több válaszlehetőséget is megjelölhettek a válaszadók. Azok a válaszok kerültek csak bemutatásra, akik néznek valamilyen sportot (N=218). Ennek eredményeit az alábbi 8. ábra szemlélteti. A válaszadók által legnézettebb sporttípus a labdarúgás (44%), mely közel a minta felét teszi ki. Ez megegyezik a Global Web Index (2018) néhány évvel ezelőtti felmérésének eredményeivel, mely alapján szintén a labdarúgás volt a legnézettebb sport. Ezt követik az autó- és motorsportok (23%), mely csaknem a minta negyedét foglalja magában. A következő csoport az atlétika (12%), melyet a küzdősportok (9%), a fitness és testépítés (8%), valamint végezetül a kerékpár (4%) követnek.

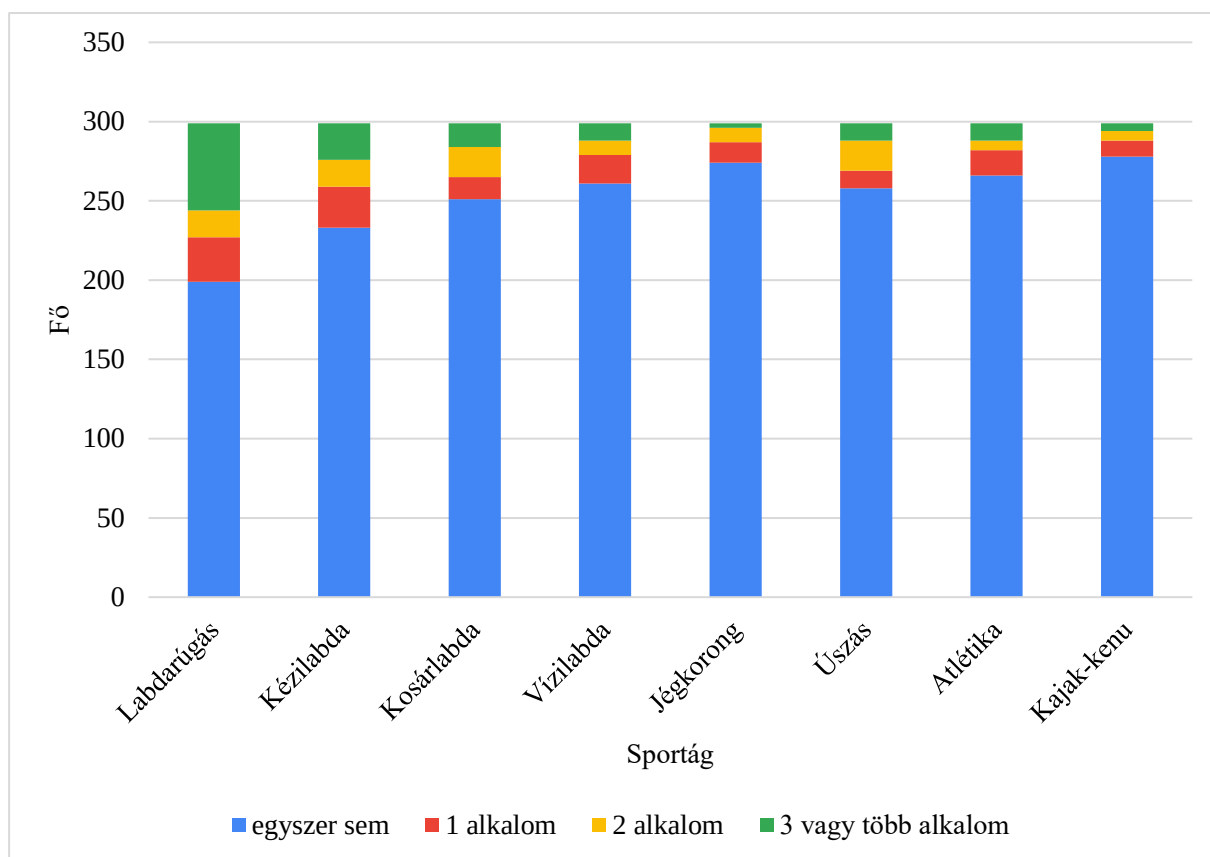
8. ábra: A kitöltők által nézett sporttípusok megoszlása (N=218)

Forrás: Saját szerkesztés (2022)

A következő kérdésem által azt vizsgáltam, hogy a hallgatók milyen mértékű részvétellel voltak jelen a 2021-es sportmérkőzéseken bizonyos kategóriákban. Ezek a kategóriák a labdarúgás, a kézilabda, a kosárlabda, a vízilabda, a jégkorong, az úszás, az atlétika és a kajakkenu voltak. Az eredményeket a 9. ábra szemlélteti. Jól látható, hogy sokan egyszer sem vettek részt egyik típusú mérkőzésen sem nézőként. Legnagyobb arányban a labdarúgás tekintetében figyelhető meg látogatottság, hiszen azok, akik részt vettek ezeken a mérkőzéseken, többnyire 3 vagy annál több alkalommal voltak jelen. Ezt követi a kézilabda, a kosárlabda és az úszás.

Az alacsony szintű látogatottság legfőbb oka a koronavírus járvány miatti korlátozás lehet. A szigorú korlátozások, a lezárások, a sportlehetőségek jelentős beszűkülése több szempontból is visszaszorították a sportipar működését (Ács et al., 2020; Xiaio et al., 2021). Bár a nyári időszakra a korlátozások jelentős részét feloldották, a tavaszi és az őszi időszakban több mérkőzést is nézők és szurkolók hiányában kényszerültek megrendezni.

Sok esetben pedig, a sportrendezvények látogatása védettségi igazolványhoz volt kötött, mely következtében többen nem vehettek részt ezeken a rendezvényeken bármennyire szerettek volna. Ok lehet még az is, hogy bár sokan rendelkeztek a védettséget igazoló okmánnyal, elővigyázatosságból azonban mégsem kívántak nagyobb tömegeket megmozgató rendezvényeken jelen lenni.

9. ábra: 2021-es sportmérkőzések látogatottsága (N=299)

Forrás: Saját szerkesztés (2022)

Az alábbi, 7. táblázatban 12 darab kijelentés szerepel, melyekkel kapcsolatban azt vizsgáltam, hogy a mintasokaság milyen mértékben ért egyet azokkal. Erre egy 5 fokozatú Likert skálán adhattak választ, ahol az egy azt jelentette, hogy *egyáltalán nem értek egyet*, az öt pedig azt, hogy *teljes mértékben egyet értek*, továbbá a nulla azt jelentette, hogy *nem tudok/nem szeretnék válaszolni*. Az összesített válaszok alapján átlagot és szórást is számítottam.

Több tanulmány is alátámasztotta, hogy a magas fizikai aktivitás kedvező hatással van a munkavégzés hatékonyságára (Szabó, 2011; Dajnoki et. al., 2018). Eredményeimből kiderül, hogy ezzel az általam megkérdezett hallgatók is egyet értenek. A kapott eredmények által jól látható, hogy átlagosan a kitöltők többsége, azzal ért leginkább egyet, hogy „*A sportban való pozitív teljesítmény a munkavégzésre is pozitív hatással van.*” (átlag=3,98). Ezt követi az a kijelentés, hogy „*A karate önvédelemre is alkalmazható sport.*” (átlag=3,89); valamint az, hogy a „*A köredzés nagy mértékben fejleszti az állóképességet.*” (átlag=3,88). Amivel a kitöltők a legkevésbé értenek egyet, az az, hogy „*A zumba csak nőknek/lányoknak való.*” (átlag=2,33); valamint az, hogy „*A jóga egy kevésbé megterhelő sport.*” (átlag=2,55).

7. táblázat: **Sportokkal kapcsolatos kijelentések (N=299)**

Kijelentések	Átlag	Szórás
A futball a legnépszerűbb sportág.	3,87	1,40
A bokszt egy agresszív sport.	2,74	1,37
A karate önvédelemre is alkalmazható sport.	3,89	1,31
A zumba csak nőknek/lányoknak való.	2,33	1,38
A jóga egy kevésbé megterhelő sport.	2,50	1,37
Az atlétika nagy önfegyelmet igényel.	3,82	1,40
Aki csapatban sportol, a munkahelyén is csapatjátékosává válik.	3,57	1,35
A köredzés nagy mértékben fejleszti az állóképességet.	3,88	1,40
Az a sportoló sikeres, akinek az edzője szigorú/következetes.	3,08	1,31
A sportban való pozitív teljesítmény a munkavégzésre is pozitív hatással van.	3,98	1,22
A futás nagy mértékben terheli a láb izomzatát.	3,57	1,28
Egy sportoló igazi példakép.	3,41	1,47

Forrás: Saját szerkesztés (2022)

4.2.3. Hipotézisek értékelése

Jelen fejezet részben az általam felállított hipotézisek vizsgálatainak eredményeit mutatom be. Az elemzéseket az SPSS statisztikai szoftver segítségével végeztem el. A pontosság érdekében több módszer alkalmazásával vizsgáltam a hipotéziseket. Dolgozatomban csak a fontosabb eseteket és megállapításokat mutatom be.

Szakirodalmi áttekintésem során több tanulmány eredményei is bizonyították, hogy a nőkkel szemben a férfiak nagyobb valószínűséggel rendelkeznek sport jellegű kiadásokkal (Kovács et al., 2015; Global Web Index, 2018; Koncsek, 2020).

Első hipotézisem (H1): *A férfi kitöltőknek éves szinten átlagosan magasabbak a sportfogyasztással kapcsolatos kiadásaik, a nőkkel szemben.*

Első lépésben megvizsgáltam a 299 fő kitöltőre nézve, hogy átlagosan mennyit költenek az egyes kategóriákban. A kategóriák a következők voltak: bérletek, napi jegyek; vitaminok; táplálék-kiegészítők; sportruházat; sportfelszerelés; sport célú utazás; személyi edző; sporttal kapcsolatos tartalmak vásárlása. Az átlagok értékeit vizsgálva, megállapítottam, hogy az egyes kategóriákban a válaszadók legtöbbször a bérletekre, napijegyekre költenek (53,68 eFt), majd ezt követi a sportruházat (30,53 eFt), a sport célú utazás, a vitaminok, a táplálékkiegészítők és sportfelszerelések, a személyi edző és végül a sporttal kapcsolatos tartalmak vásárlása. Ezek eredményeit az alábbi 8. táblázat mutatja be.

8. táblázat: Sporttal kapcsolatos vásárlások megoszlásai (N=299)

Eredmények								
	bérletek, napi jegyek	vitaminok	táplálék- kiegészítők	sportruházat	sportfelszerelés	sport célú utazás	személyi edző	sporttal kapcsolatos tartalmak vásárlása
Átlag	53,68	23,20	21,30	30,53	14,73	24,52	14,90	2,50
N	299	299	299	299	299	299	299	299
Mintából számított szórás	88,705	29,721	60,693	43,557	52,589	73,823	64,497	7,943
Medián	20,00	15,00	1,00	20,00	,00	,00	,00	,00
Minimum	0	0	0	0	0	0	0	0
Maximum	1 000	200	800	500	600	500	600	50
Minta terjedelem	1 000	200	800	500	600	500	600	50

Forrás: Saját szerkesztés (2022)

Következő lépésben azt vizsgáltam, hogy az egyes kategóriák várható átlagos értékei a férfi és a női nem tekintetében mutatnak-e eltérést. Mivel a két nem tekintetében hasonlítottam

össze az adatokat, mint két minőségi ismerv kategóriát, a költségek egyes kategóriáival külön-külön, amelyek számértékű, mennyiségi ismerv kategóriák, ezen vizsgálatot a paraméteres 2 mintás független t próbával és a nem paraméteres Mann Whitney próbával végeztem el. A két próba között az dönt, hogy a költségi kategóriák normális eloszlást követnek-e. Ennek megállapítását az egymintás Kolmogorov Smirnov próbával végzem el. Melynek hipotézisei:

- H1a: a minták normális eloszlásúak külön-külön
- H1b: minták nem normális eloszlásúak külön-külön.

Számításaim nagy terjedelmük miatt a Mellékletekben (16. táblázat) tekinthetők meg. Minden kategória esetében (Asymp Sig= számított elsőfajú hibái =p értékei =0,000) a döntést 95% megbízhatósági szintű döntéshez tartozó alfa=hiba =5% értékéhez hasonlítva hoztam meg. A H1a hipotézist $\alpha=5\%=0,05 > p \text{ érték} =0,000$, alapján elutasítottam, a H1b hipotézist elfogadtam, azaz egyik kategória mintája sem követi a normális eloszlást. Emiatt a nem paraméteres Mann-Whitney próbával hoztam meg a döntést. Ennek hipotézisei:

- H1a: a két nem várható átlagos költsékezés értékei azonosak, tehát nincs szignifikáns eltérés a két nem átlagos költsékezésében
- H1b: két nem várható átlagos költsékezés értékei nem azonosak, tehát van szignifikáns eltérés a két nem átlagos költsékezésében az egyes kategóriákra külön-külön megvizsgálva.

A nagy terjedelem miatt, a Mann-Whitney próba eredményei a Mellékletekben, a 17. táblázatban figyelhetők meg.

Ott mutatható ki szignifikáns eltérés a két nem átlagos értékei között, ahol az Asymp Sig= p értékek 0,05 alattiak. Az eredményeket a 9. táblázat szemlélteti. Megállapítottam, hogy a DE GTK hallgatói körében a bérletek és napijegyek tekintetében (0,003) és a sportokkal kapcsolatos tartalmak tekintetében (0,023) van kimutatható eltérés a két nem átlagos költsékezése között. Míg a többi kategóriában közel azonosnak tekinthető a két nem átlagos költsékezése.

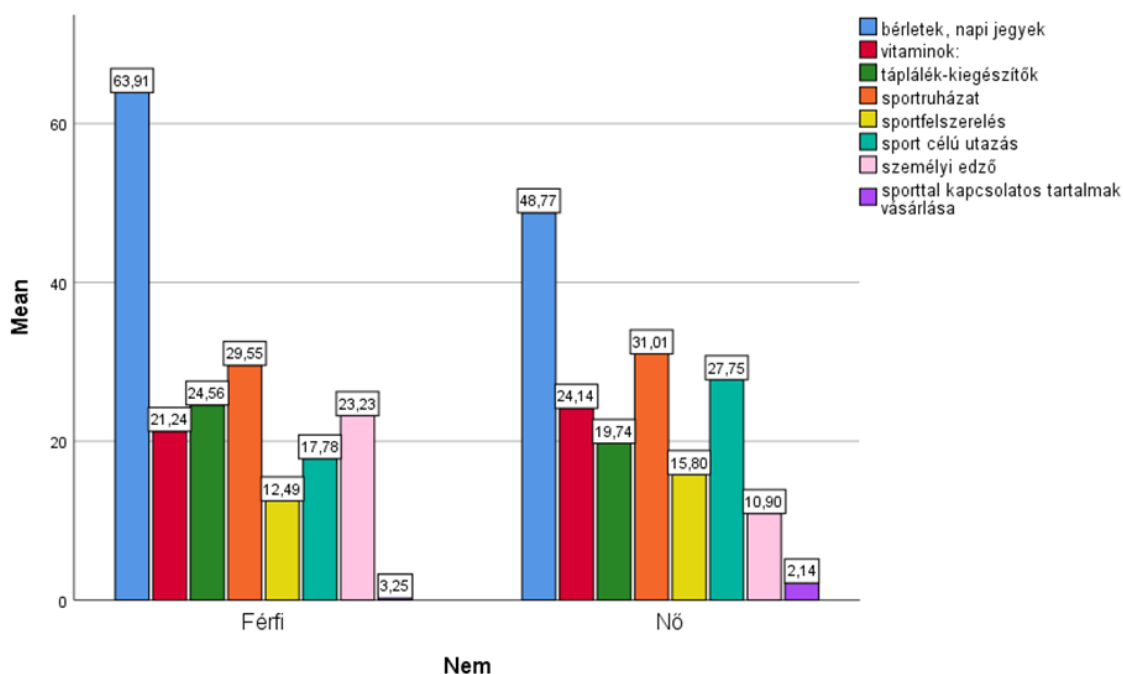
9. táblázat: **H1 hipotézis szignifikancia elemzésének eredményei (N=299)**

Test Statistics ^a								
	bérletek, napi jegyek	vitaminok	táplálék- kiegészítők	sportruházat	sportfelszerelés	sport célú utazás	személyi edző	sporttal kapcsolatos tartalmak vásárlása
Mann-Whitney U	7734,000	8959,000	8594,000	9351,000	8953,000	8970,500	9260,500	8764,000
Wilcoxon W	28237,000	13712,000	29097,000	29854,000	29456,000	29473,500	29763,500	29267,000
Z	-2,985	-1,205	-1,832	-,641	-1,336	-1,484	-1,568	-2,271

Asymp. Sig. (2-tailed)	0,003	0,228	0,067	0,521	0,181	0,138	0,117	0,023
a. Grouping Variable: Nem								

Forrás: Saját szerkesztés, 2022

Az átlagok értékeit az alábbi 10. ábra diagramjai mutatja be nemek szerinti bontásban. Bérletek tekintetében a férfiak 63,91 ezer Ft-ot a nők 48,77 ezer Ft-ot költenek átlagosan a sporttal kapcsolatos tartalmak esetén a férfiak 3,25 ezer Ft-ot, a nők 2,14 ezer Ft-ot költenek átlagosan, mindkét kategóriában a férfiak szignifikánsan többet költenek, mint a nők. Összegezve megállapítható, hogy a két nem várható átlagos költekezés értékei nem azonosak, tehát van szignifikáns eltérés a férfiak és a nők átlagos költekezésében az egyes kategóriákat külön-külön vizsgálva. Az első hipotézisem (H1) ezen eredmények függvényében elfogadom.

10. ábra: Különböző sportcélú kiadások átlagai nemek szerinti bontásban, ezer Ft-ban kifejezve (N=299)

Forrás: Saját szerkesztés (2022)

Második hipotézisem: *Azok a kitöltők, akik BMI-index érték alapján a normál súlyú kategóriába tartoznak, rendszeresen végeznek valamilyen sportot.*

A második hipotézisem (H2) esetében a korábban már kiszámolt BMI-index kategóriákat, mint minőségi ismerv, hasonlítottam össze az egyes sportolási kategóriákkal, amelyek válasza (sportolás rendszerességek), szintén minőségi ismérvek, emiatt a két minőségi ismerv kategóriák közötti kapcsolatot. Minden egyes sporttevékenységre megvizsgáltam, hogy a BMI

index-el milyen kapcsolatban áll, valamint azt, hogy az egyes sportolási kategória rendszeressége mennyire jellemző az egyes BMI-index kategóriára.

A keresztábla elemzés és a változók közti összefüggések vizsgálata céljából végzett χ^2 függetlenség vizsgálat alapján, a biciklizés (p értéke = 0,048) (12. táblázat; 13. táblázat); valamint a stretching/jóga (p értéke = 0,030) (14. táblázat; 15. táblázat); sportok között volt kimutatható kapcsolat a sportolás és a BMI-index értékek között. Mindazonáltal ezekből még nem mutatható ki megfelelő következtetés a hipotézisre vonatkozóan. A széleskörű sportágak kategóriája miatt szükséges volt csökkenteni azok számát, ezért elvégeztem a sportágak kategóriákba való összevonását főkomponens analízissel és faktoranalízissel, mely alapján az egy logikai kategóriába sorolható sportágakat vontam össze. Az ilyen jellegű összevonás akkor lehetséges, valamint akkor tud megbízható eredményt szolgáltatni, ha a KMO érték 0,7 feletti. Esetemben ez teljesült, ($KMO=0,768$) tehát az összevonás sikeres lett. Ennek eredménye az alábbi 10. táblázatban látható.

10. táblázat: **Sportágak összevonása**

KMO and Bartlett's Test		
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		0,768
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	1 272,492
	df	190
	Sig.	0,000

Forrás: Saját szerkesztés (2022)

Az összevonás 6 új kategóriát alakított ki és azáltal a változók értékeinek a szórását 57,367%-ban megmagyarázza, ami 60% közeli így ez is megerősíti, hogy az összevonás megfelelő és az így keletkezett 6 új faktorváltozó értékei a későbbi elemzések során pontosak és helytállóak tudnak lenni. Ennek eredménye a Mellékletekben látható (18. táblázat). A kialakult új faktorváltozók:

- hosszabb távú nagy intenzitású sport tevékenységek
- erőnléti sportok
- sportos tánc
- labdásportok
- szabadtéri erőnléti sportolás
- szabadtéri kapcsolódás.

Ezen 6 új faktor kategóriát, mint számértékű mintát, azaz mennyiségi ismérv értékeket hasonlítottam össze egyenként a BMI-index kategóriákkal, mint minőségi ismérv kategóriákkal. Tekintve, hogy több mint két kategória van, emiatt ezt a variancia analízissel

tudtam végrehajtani, hogy megvizsgáljam a négy BMI-index kategóriában az új faktorváltozók átlagos várható értékei egyeznek-e vagy mutatnak-e szignifikáns eltérést, azaz, hogy valamelyik BMI kategóriára jellemző-e az adott sportág faktor. Tényleges kapcsolat ott mutatható ki, ahol a Sig értékek 0,05 alattiak. Ez csak a labdasportok esetén lehet kimutatni, (Sig=0,049) ami azonban önmagában nem ad elegendő információt. Összességében a hipotézisvizsgálat a normál súlyú kitöltőkre nem mutatott ki jelentősebb összefüggést, ezért a H2 hipotézist elvetem.

Az elemzést a harmadik hipotézis (H3) vizsgálatával folytattam. Harmadik hipotézisem: *A lakóhely hatással van szorgalmi időszak és a szorgalmi időszakban eltérő aktív sportolással töltött idő mennyiségére.*

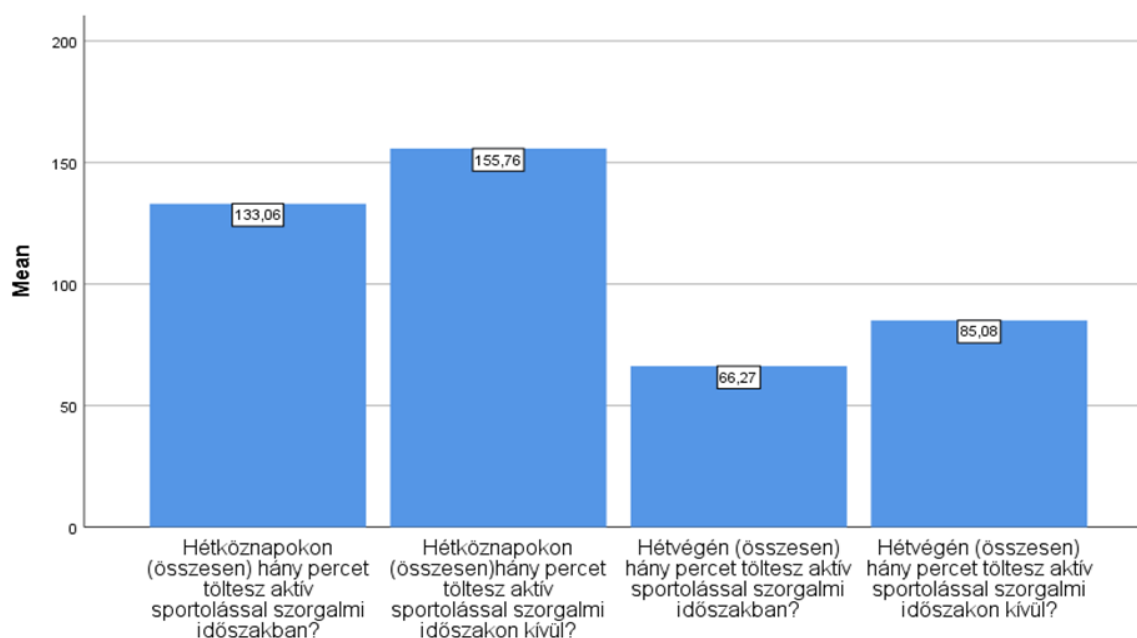
A fizikai aktivitás az összes válaszadóra nézve nem változott (111 fő =37,12%) és az *alacsonyabb a vizsgaidőszakban* (62 fő=20,74%) és az *alacsonyabb szorgalmi időszakban* (54 fő =18,06%) válaszok a jellemző kitöltői vélemények, ez pedig megosztottságot mutat, ezért azt szerettem volna kimutatni, hogy ezt a megosztott véleményt a lakóhely mennyire befolyásolja. Első lépésben az öt tényezőt vizsgáltam meg a teljes kitöltői létszámra nézve, melyet az 11. táblázat mutat be.

11. táblázat: **Szorgalmi- és vizsgaidőszaki fizikai aktivitás eltérése (N=299)**

Tényezők		Gyakoriság	Százalék (%)	Relatív gyakoriság	Kumulatív relatív gyakoriság
Valid	alacsonyabb a fizikai aktivitásom a szorgalmi időszakban	54	18,1	18,1	18,1
	magasabb a fizikai aktivitásom a szorgalmi időszakban	40	13,4	13,4	31,4
	alacsonyabb a fizikai aktivitásom a vizsgaidőszakban	62	20,7	20,7	52,2
	magasabb a fizikai aktivitásom a vizsgaidőszakban	32	10,7	10,7	62,9
	a fizikai aktivitásom megegyezik a vizsga- és a szorgalmi időszakban	111	37,1	37,1	100,0
	Összesen	299	100,0	100,0	

Forrás: Saját szerkesztés (2022)

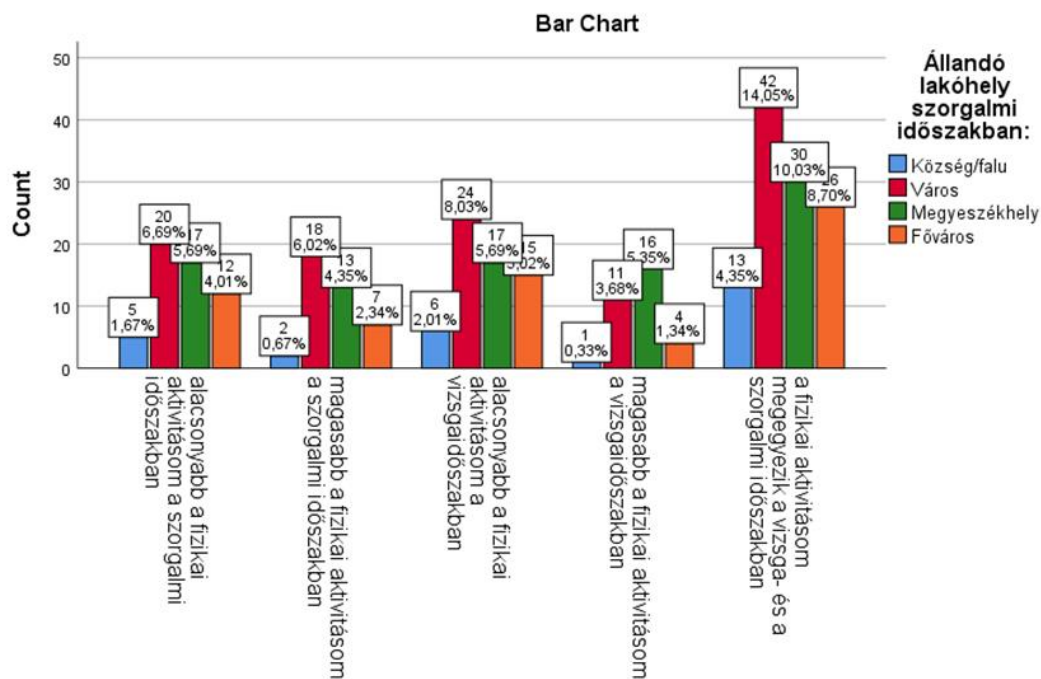
Sportolással eltöltött időt vizsgálva megállapítottam, hogy az összes kitöltőt tekintve, a legtöbbet (155,78 percet) a szorgalmi időszakon kívüli hétköznapokon sportolnak, majd a szorgalmi időszakban hétköznap (133,06 percet) és a hétvégén jellemzően kevesebbet mindkét időszakban. Ezek megoszlását az alábbi 11. ábra szemlélteti.

11. ábra: A válaszadók sportolással eltöltött idejének megoszlása (N=299)

Forrás: Saját szerkesztés (2022)

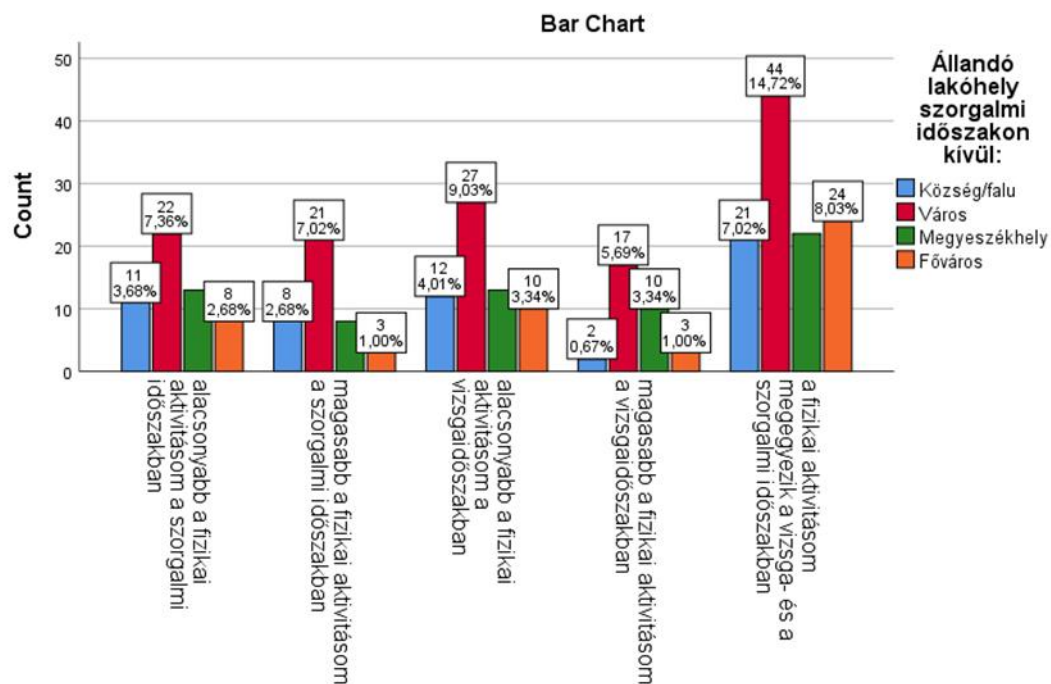
A lakóhely egy minőségi ismerv, ezért az elemzést függetlenség vizsgálaton alapuló keresztábra elemzéssel hajtottam végre, mellyel megpróbáltam feltárni a közöttük lévő kapcsolatot. Szorgalmi időszakban a lakóhely szerint a fizikai aktivitás tekintetében a χ^2 értéke=0,617, ami nem mutat ki egyértelmű kapcsolatot a szorgalmi időszakban lakóhely és fizikai aktivitás szint válasz kategóriái között. Count értékekre elkészítve a diagramot (12. ábra) leolvasható, hogy minden aktivitási kategóriában a válaszok megoszlása azonos, azaz a városban minden kategória kimutatható lesz, tehát a szorgalmi időszakban lakóhely nincs befolyásoló tényezővel a fizikai aktivitásban.

12. ábra: Szorgalmi időszaki lakóhely hatása a fizikai aktivitásra (N=299)

Forrás: Saját szerkesztés (2022)

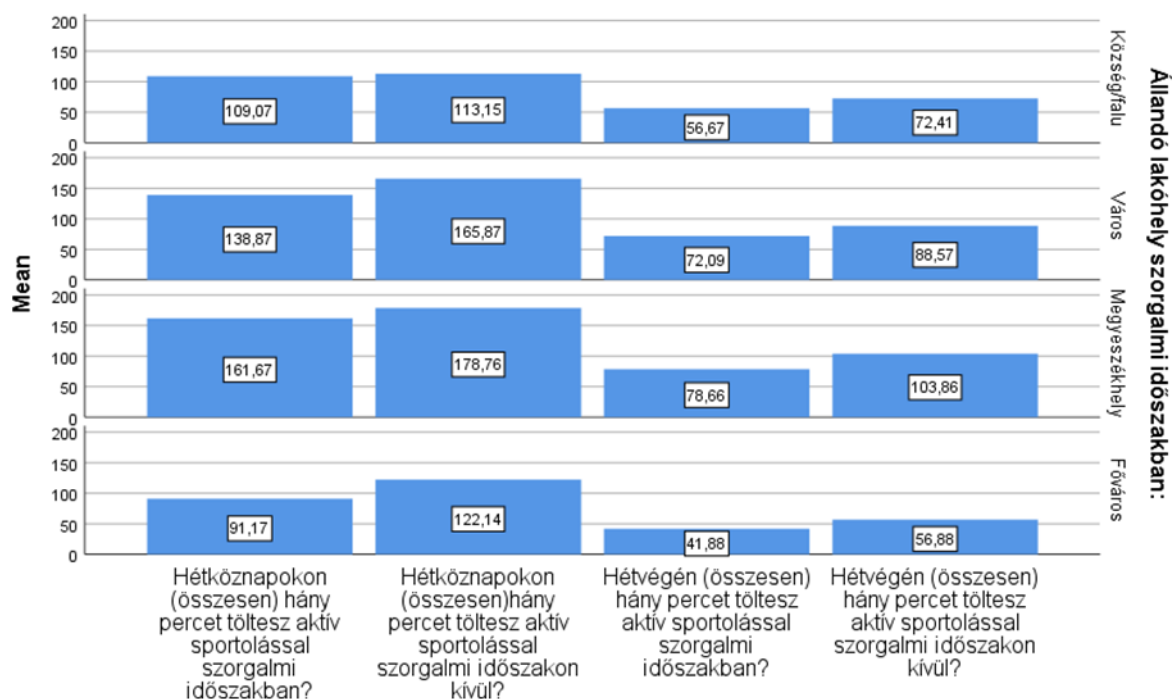
Szorgalmi időszakon kívüli lakóhely szerint is az előzőhöz hasonló eredményt kaptam (13. ábra). A Chi2 négyzet függetlenség vizsgálat p értéke=0,504, azaz nincs kimutatható kapcsolat, a két kérdés válasz kategóriái között. A diagramról leolvasható, hogy a válaszok megoszlásai is közel megegyeznek, azaz ebben az esetben sem tekinthető befolyásoló tényezőnek a lakóhely.

13. ábra: Szorgalmi időszakon kívüli lakóhely hatása a fizikai aktivitásra (N=299)

Forrás: Saját szerkesztés (2022)

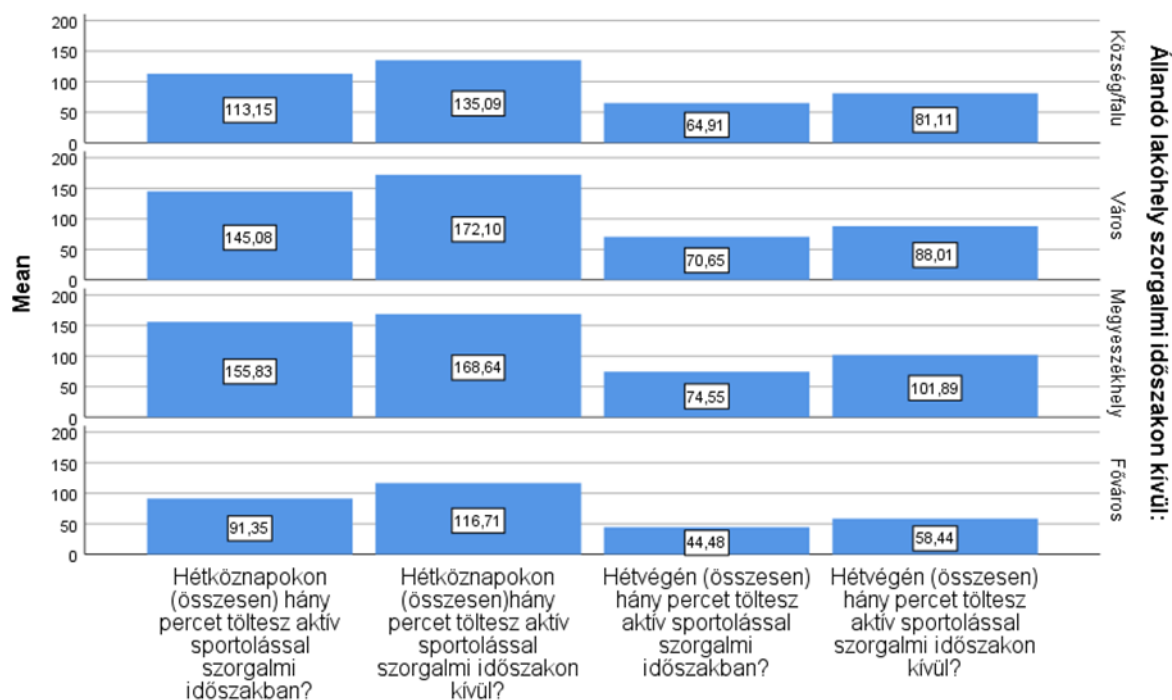
A négy településtípus tekintetében is összehasonlítottam az eredményeket, mely esetében a szorgalmi időszaki eredmények a 14. ábra láthatóak.

14. ábra: Fizikai aktivitás mennyisége szorgalmi időszakban, percben kifejezve (N=299)

Forrás: Saját szerkesztés (2022)

Az előző diagramhoz hasonlóan, a 15. ábra szemlélteti a négy településtípus tekintetében vizsgált szorgalmi időszakon kívüli eredményeket.

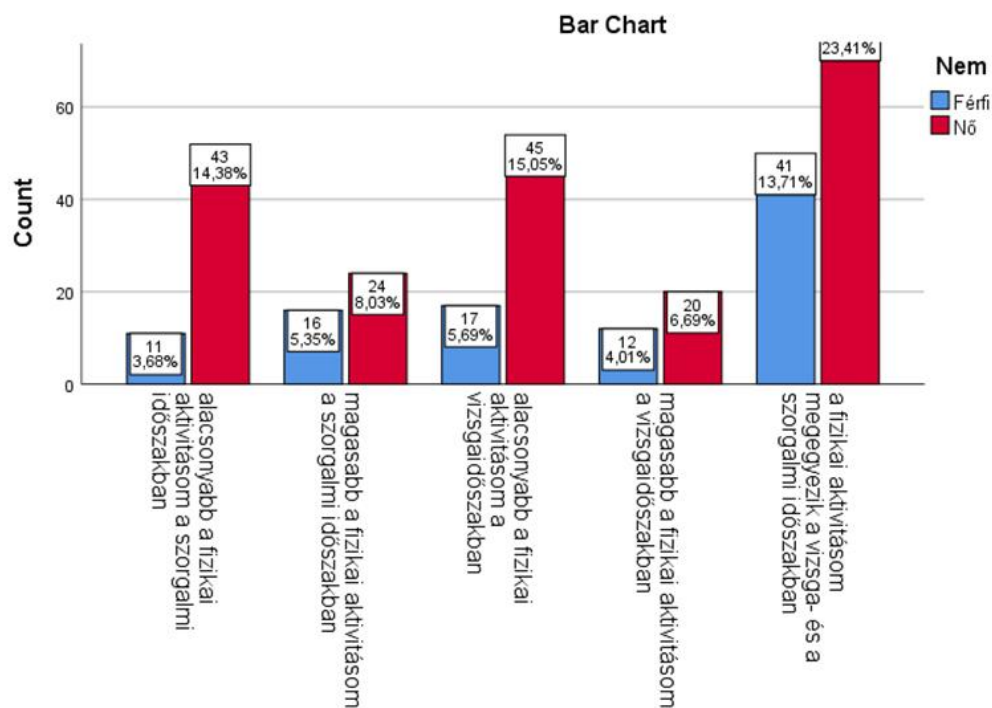

15. ábra: **Fizikai aktivitás mennyisége szorgalmi időszakon kívül, percben kifejezve (N=299)**

Forrás: Saját szerkesztés (2022)

Minden lakóhely típus tekintetében az figyelhető meg, hogy a legtöbbet hétköznapi szorgalmi időszakon kívül és legkevesebbet szorgalmi időszakban hétvégén sportolnak a hallgatók.

Nemek szerinti megoszlást tekintve sem tapasztaltam különösebb eltérést a szorgalmi és vizsgaidőszaki fizikai aktivitásban (16. ábra).

16. ábra: **Nemek szerinti megoszlás fizikai aktivitás különböző időszakok tekintetében (N=299)**

Forrás: Saját szerkesztés (2022)

Összefoglalva az eddigieket, ki lehet jelenteni, hogy a lakóhelyek nem kimutatható módon változtak, és a lakóhely nem befolyásolja az aktívan sporttal eltöltött időt, egyik kategóriában sem. Ezen megállapítások alapján, a H3 hipotézisem elvetem.

5. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK

Javaslataimat tekintve megállapítható, hogy továbbra is fontosnak tartom hangsúlyozni az aktív, egészségtudatos életmód jelentőségét. Különös jelentősége lehet, a fiatal egyetemista korosztály számára, hiszen ez a csoport jellemzően még főként úgynevezett ülő életmódot folytat. A koronavírus járvány, valamint az ezzel járó távoktatás, még inkább szükségessé teszik az aktív életmód hangsúlyozását.

A vizsgálatom során a kapott válaszok által, a nem, kor és magasság adatait összesítve, a teljes minta esetében kiszámoltam a kitöltők BMI-index értékét is, a WHO meghatározása szerinti négy csoportra bontva. Az összesítés alapján a kitöltők 6,35%-a került a sovány kategóriába. A hallgatók több mint fele, azaz 63,88%-a pedig a normál súlyú csoportba sorolható. A túlsúlyos csoportba került a válaszadók 21,74%-a, míg a maradék 8,03% az elhízottak tartományába esett. Megállapítható, hogy a minta több mint fele megfelelő értékekkel rendelkezik, csupán kevesen vannak azok, akik a sovány kategóriába tartoznak, viszont annál többen, akik túlsúlyosak vagy elhízottak. Bár a második (H2) hipotézisemben arra kerestem a választ, hogy van-e kimutatható kapcsolat a testtömeg index és a rendszeres sportolás között, erre vonatkozóan statisztikai eredményeim nem jelenítettek meg kimutatható összefüggést, így ezt a hipotézist elvetettem. Mindazonáltal, kijelenthető, hogy a vizsgált hallgatók jobb értékekkel rendelkeznek, szemben a Medica online, 2021-es korábbi hazai lakosságot vizsgáló kutatás alanyaival.

Ahogy azt a korábbi fejezetekben is említettem, több szakirodalmi forrás is alátámasztotta, hogy a férfiak nagyobb valószínűséggel rendelkeznek sport jellegű kiadásokkal szemben a nőkkel (Kovács et al., 2015; Global Web Index, 2018; Koncsek, 2020). Erre vonatkozott az első (H1) hipotézisem is, melyet több módszer által is vizsgáltam. Összesítve megállapítottam, hogy a két nem várható átlagos költekezés értékei nem azonosak, tehát kimutatható a szignifikáns eltérés a férfiak és a nők átlagos költekezésében az egyes kategóriákat külön-külön vizsgálva. Mindezek függvényében, az első hipotézisemet elfogadtam.

Harmadik (H3) hipotézisemet szintén több módszer által vizsgáltam, hogy kimutassam a kapcsolatot a fizikai aktivitás és a lakóhely típusai között. Eredményeim alapján megállapítottam, hogy lakóhely szempontjából eltérés figyelhető meg a szorgalmi időszak és az azon kívüli időszakot összehasonlítva, mely által kijelenthető, hogy a két időszakban eltérő helyen élnek a hallgatók. Azt feltételeztem, hogy az alacsony infrastruktúrájú és alacsony létszámú településeken kisebb mértékű a sportolás, szemben a fejlettebb nagyvárosokkal.

Eredményeim azonban nem mutattak összefüggést a két tényező között, így a harmadik hipotézisemet elvetettem.

Korábbi személyes tapasztalataim és jelenlegi kutatási eredményeim is azt mutatják, hogy az Egyetem által nyújtott Életmódfejlesztési Klub tagsági előnyeit igen kevesen használják ki, sokan nem is hallottak róla, vagy csak egyszerűen nem érdekeltek benne. Úgy gondolom pedig, hogy a fiatal, érzékeny hallgatói csoport számára egy nagyon kedvező lehetőség lehet, éppen ezért fontos lenne több platformon hirdetni ezt a lehetőséget, valamint érdemes lenne az Egyetemnek esetleg félévente vagy évente újítást vinni ebbe a programba, mellyel több hallgatót tudnának a tagság irányába vonzani.

Bár a minta nem volt reprezentatív, ezáltal nem lehet általánosítani, mégis fontos következtetések vonhatóak le az általam készített tanulmányból. Kutatásom során számos megállapításra jutottam, a DE GTK hallgatóinak sportfogyasztásával kapcsolatban. Összességében kijelenthető, hogy a hallgatók többsége aktívan sportol, figyel az egészséges táplálkozásra, melyekhez többségében telefonos applikációkat is használ, főként lépésszámlálót és a kalóriaszámlálót.

ÖSSZEFOGLALÁS

A fizikai aktivitásnak és a megfelelő táplálkozásnak fontos szerepe van az testi és lelki egészség megőrzésében. Éppen ezért, fontosnak tartottam megvizsgálni, közvetlen környezetem, a Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Karának hallgatóinak sportfogyasztással kapcsolatos szokásait.

Célcsoportom a DE GTK jelenlegi hallgatói voltak, melynek alapján a felmérésbe igyekeztem minél szélesebb körű bázist bevonni. A kutatás során a hallgatók aktív és passzív sportfogyasztási szokásait egyaránt vizsgáltam. A kérdőíves felmérést a Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar hallgatói körében végeztem el 2022 márciusában. A beérkezett válaszokat tekintve, az adattisztítás után összesen 299 értékelhető válasz állt rendelkezésemre.

A kitöltők 67,56%-a nő és 32,44%-a férfi volt. Kor tekintetében a válaszadók közel fele 21 és 23 év közötti, lakóhely szempontjából pedig eltérés figyelhető meg a szorgalmi időszak és az azon kívüli időszakot összehasonlítva, melyből megállapítható, hogy a két időszakban eltérő helyen élnek a hallgatók. A kapott válaszok alapján megállapítottam, hogy a kitöltők többsége rendszeresen végez valamilyen aktív sporttevékenységet. BMI-index érték alapján az általam vizsgált minta többsége, azaz 63,88%-a normál súlyú kategóriába tartozik. A válaszadók nagy részének a sporttal kapcsolatos kiadásai főként a bérletek és napijegyek, sportruházat, illetve személyi edző költségeiben jelennek meg. Továbbá, a minta több mint fele használ valamilyen sporttal kapcsolatos telefonos applikációt, a nők nagyobb arányban a férfiakkal szemben.

A kitöltők többnyire jól össze tudják egyeztetni egyetemi kötelezettségeiket a sportolással és viszonylag kevesen voltak, akik egyáltalán nem sportolnak. Sporttevékenységek végzése szempontjából, a legtöbbször által rendszeresen végzett sport a futás és a gyaloglás, valamint a biciklizés, melyeket a testépítés, a súlyemelés és a túrázás követ. Versenyszerű sporttevékenységek tekintetében a válaszadók 9%-a sportol versenyszerűen, ez 27 főt jelent. A megkérdezett minta tekintetében versenyszerűen űzött sportok a labdarúgás, futás, biciklizés, kézilabda, tánc és a tenisz voltak. Pozitívumnak tekinthető, hogy a hallgatókra az jellemző, hogy a saját egészségükért sportolnak és nem azért, mert a környezetük nyomást gyakorol rájuk ebben a tekintetben.

Összességében az eredményeim alapján megállapítottam, hogy a hallgatók aktív és passzív sportolási szokásait figyelembe véve magas aktivitás figyelhető meg. Testtömeg index adatok szempontjából pedig jobb adatokkal rendelkezik a minta, szemben egy korábbi, a hazai lakosság körében végzett kutatás eredményeivel. A sporttal kapcsolatos költségek tekintetében

összegezve megállapítottam, hogy a nők és férfiak átlagos költekezés értékei nem azonosak, tehát van szignifikáns eltérés áll fenn a két nem átlagos költekezésében az egyes kategóriákat külön-külön vizsgálva.

Élsportolókkal kapcsolatban azt a következtetést vontam le, hogy bár hiába a futball a legnézettebb sport a minta körében, amikor ismert hazai vagy nemzetközi élsportoló felsorolására került a sor, a többség számára az első helyen szerepelt Hosszú Katinka és több más magyar úszó is.

Hipotéziseimet tekintve, a H1 hipotézist elfogadtam, míg a másik két felvetést, a H2 és a H3 hipotézist az általam végzett széles körű statisztikai elemzések eredményei alapján elutasítottam. Mindazonáltal, fontos kijelenteni, hogy az általam vizsgált minta nem reprezentatív a DE GTK hallgatóira, mégis számos fontos következtetést tudtam levonni, melyek iránymutatóak lehetnek a jövőre való tekintettel. Szükségszerű a hallgatói attitűdök fejlesztése a sportolással kapcsolatban és fontos azok motiválása, akik jelenleg nem, vagy nagyon alacsony mértékű fizikai aktivitást végeznek.

SZAKIRODALMI JEGYZÉK

1. Ács P. – Betlehem J. – Laczkó T. – Makai A. – Morvay-Sey K. – Pálvölgyi Á. – Paár D. – Prémusz V. – Stocker M. (2020): Változások a magyar lakosság élet-és munkakörülményeiben kiemelten a fizikai aktivitás és sportfogyasztási szokások vonatkozásában. Kutatási Jelentés. Pécs, PTE, Egészség-tudományi Kar.
2. Ács P. – Prémusz V. – Morvay-Sey K. – Kovács A. – Makai A. – Elbert G. (2018): A sporttal, testmozgással összefüggésben lévő mutatók változása Magyarországon és az Európai Unióban az elmúlt évek eredményeinek nyomán. Sport- és egészségtudományi füzetek. 2 (1) pp. 61-76.
3. Ángyán L. (2006): Testkultúra és műveltség. Magyar Sporttudományi Szemle. 7. (26.). 3-6.
4. Bácsné Bába É. – Bács Z. – Pető K. – Müller A. – Pfau C. – Dajnoki K. – Molnár A. (2018a): Önkéntesség a sportban. International Journal of Engineering and Management Sciences 3: 5 pp. 217-230. 14 p.
5. Bácsné Bába É. – Fenyves V. – Szabados Gy. – Pető K. – Bács Z. – Dajnoki K. (2018b): Sport Involvement Analysis in Hungary, in the North Great Plain Region. Sustainability, Vol. 10. No. 5. DOI: 10.3390/su10051629. <https://www.mdpi.com/2071-1050/10/5/1629>
6. Bácsné Bába É. – Pfau C. – Dajnoki K. – Müller A. (2018c): Examining the quality parameters of sports services. In: Šimonek, J. – Dobay B. (szerk.) Sport science in motion: proceedings from the scientific conference. 236–243. p.
7. Bartha É. – Bácsné Bába É. (2020): A fizikai aktivitási szokások vizsgálata a Myers-Briggs-féle személyiség preferenciák tükrében. Acta Medicinæ Et Sociologica. 11 : 20 pp. 101-114.
8. Biswas, A. – Oh, P. I. – Faulkner, G. E. – Bajaj, R. R. – Silver, M. A. – Mitchell, M. S. – Alter, D. A. (2015): Sedentary Time and Its Association With Risk for Disease Incidence, Mortality, and Hospitalization in Adults. Annals of Internal Medicine. 162 (2) pp. 123-132. DOI: <https://doi.org/10.7326/M14-1651>
9. Borbély A. – Müller A. (2008): A testi-lelki harmónia összefüggései és módszertana. Valóság-Térkép6. PEM tanulmányok (Kiadja: a Professzorok az Európai Magyarországiért Egyesület, Bp. szerkeszti: dr. Koncz István), 211.
10. Chaput, J.P. – Saunders, T.J. – Mathieu, M.É. – Henderson, M. – Tremblay, M.S. – O’Loughlin, J. – Tremblay A. (2013): Combined associations between moderate to vigorous physical activity and sedentary behaviour with cardiometabolic risk factors in children. Appl Physiol Nutr Metab. 38 pp. (5) 477-483. DOI: <https://doi.org/10.1139/apnm-2012-0382>
11. Csóka L. – Hegedüs R. – Törőcsik M. (2020): A sportfogyasztás öt fogyasztási területű modellje. XVI. Gazdaságmodellezési Szakértői Konferencia. Előadások. Szerk.: Temesi, J. pp. 58-65.
12. Csóka L. – Törőcsik M. (2018): Sportfogyasztás. A magyar lakosság sportolással, sportfogyasztással kapcsolatos magatartása, beállítódása – országosan reprezentatív személyes megkérdezés (n=2000) eredményei. Kézirat. EFOP-3.6.2-16-2017-003, Pécs, PTE KTK. ISBN 978-963-429-351-4
13. Csóka L. – Törőcsik M. (2019): A sportfogyasztás és a sportmotivációt mérő skálák, Marketing & Menedzsment, 53. évf. (Különszám). pp. 77-86.

14. Da Silva, D.R.P. – Werneck, A.O. – Malta, D.C. – De Souza Júnior, P.R.B. – Azevedo, L.O. – De Azevedo Barros, M.B. – Szwarcwald, C.L. (2021): Changes in the prevalence of physical inactivity and sedentary behavior during COVID-19 pandemic: a survey with 39,693 Brazilian adults. *Cadernos de Saude Publica, Brazil*, Vol. 37 No. 3, p. e00221920.
15. Dajnoki K. – Szabados Gy. – Bácsné Bába É. (2018): A Case Study on Human Resource Management Practice of a Sport Organization. *International Journal of Engineering and Management Sciences / Műszaki és Menedzsment Tudományi Közlemények*, Vol. 3. No. 4. DOI: 10.21791/IJEMS.2018.4.34. <https://ojs.lib.unideb.hu/IJEMS/article/view/5097>
16. Dallmeyer, S. – Wicker, P. – Breuer, C. (2018): The relationship between sport-related government spending and sport and exercise participation: the role of funding size, period, and consistency. *International Journal of Health Promotion and Education*, 56: 237-247.
17. Dániel Z.A. – Molnárné Barna K. – Molnár T. (2021): Koronavírus-járvány a V4-országokban -- társadalmi, gazdasági hatások, regionális összefüggések, kormányzati beavatkozások. (Hungarian). *Területi Statisztika*, 61(5), pp. 555-576.
18. Debreceni Egyetem (2020): Életmódfejlesztési Klub Tagsági Díj tájékoztató. <https://sportsci.unideb.hu/eletmod> Letöltés ideje: 2022.02.18.
19. Debreceni Egyetem (2021): Sport. <https://unideb.hu/sport> Letöltés ideje: 2022.02.26.
20. Debreceni Egyetem (2022a): Neves sportoló nevét viseli az új küzdősportterem. <https://hirek.unideb.hu/node/10820> Letöltés ideje: 2022.03.24.
21. Debreceni Egyetem (2022b): Ismét forog a kard a DEAC-nál. <https://hirek.unideb.hu/node/10867> Letöltés ideje: 2022.03.24.
22. Dehir (2021): Bővítik a Dóczy utcai sportpályát, átalakítják a főlelátót is – látványtervekkel, videóval. <https://www.dehir.hu/sport/bovitik-a-doczy-utcai-sportpalyat-atalakitjak-a-folelatot-is/2021/11/30/> Letöltés ideje: 2022.03.24.
23. Elson, L. (2019): The new exercise guidelines: Any changes for you? Harvard Health Publishing. <https://www.health.harvard.edu/blog/the-new-exercise-guidelines-any-changes-for-you-2018121415623> Letöltés ideje: 2022.02.22.
24. Európai Parlament (2021): Sport. <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/hu/sheet/143/sport> Letöltés ideje: 2022.03.25.
25. Európai Sport Charta és a Sport Etikai Kódexe (2001): Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága által 1992. szeptember 24-én elfogadott és 2001. május 16-án átdolgozott REC (92) 13 és REC (92) 14 számú ajánlások, Európa Tanács Információs és Dokumentációs Központ, Budapest, Függelék a REC (92) 13 átdolgozott Ajánláshoz, 2. cikk, 1. a.
26. European Commission (2021): 2021 Physical Activity Factsheets For The European Union Member States In The Who European Region. <https://sport.ec.europa.eu/document/europe-physical-activity-factsheet-2021> Letöltés ideje: 2022.02.28.
27. Faragó B. – Konczosné-Szombathelyi M. – Béki P. (2018): A világ sportpiacának dinamikusán fejlődő területei a 21. század világgazdasági és világpolitikai folyamataiban. *Multidiszciplináris Kihívások Sokszínű Válaszok*, 2. 94–125. o.

28. Farkas D. (2022): Dénes Ferenc: a sportvilág legfontosabb Covid-tanulsága – nézők nélkül nem megy. <https://infostart.hu/interju/2022/01/09/denes-ferenc-a-sportvilag-legfontosabb-covid-tanulsaga-nezok-nelkul-nem-megy> Letöltés ideje: 2022.03.26.
29. Gallego, V. – Nishiura, H. – Sah, R.; Rodriguez-Morales A.J. (2020): The COVID-19 Outbreak and Implications for the Tokyo 2020 Summer Olympic Games. *Travel Med. Infect. Dis.* 2020, 34, 101604.
30. Garber, C. E. – Blissmer, B. – Deschenes, M. R. – Franklin, B. A. – Lamonte, M. J. – Lee, I. M. D. – Nieman, D. C. – Swain, D. P. (2011): Quantity and Quality of Exercise for Developing and Maintaining Cardiorespiratory, Musculoskeletal, and Neuromotor Fitness in Apparently Healthy Adults: Guidance for Prescribing Exercise. *Medicine & Science in Sports & Exercise*: July 2011 Vol. 43. Issue 7. pp. 1334-1359.
31. Global web index (2018): Sports Around the World. Examining how digital consumers around the world engage with sports, and the opportunities for sports brands and marketers. Insight Report 2018. <https://iccopr.com/wp-content/uploads/2019/03/Sports-Around-the-World-report.pdf> Letöltés ideje: 2022.03.02.
32. Gratton, C. – Rowe, N. – Veal, A.J. (2011): International comparisons of sports participation in European countries: an update of the COMPASS project. *European Journal for Sport and Society*, 8: 99-116.
33. Griera, J.L. – Manzanares, J.M. – Barbany, M. – Contreras, J. – Amigó, P. – Salas-Salvadó, J. (2007): Physical activity, energy balance and obesity. *Public Health Nutrition*. 10 (10A) pp. 1194-1199. DOI: <https://doi.org/10.1017/S1368980007000705>
34. Harangi-Rákos M. – Bácsné Bába É. – Szenderák J. – Kőmíves P. (2021): Egyetemek és a sport – Történelmi hagyományok és modern fejlemények a magyar felsőoktatás sportjában. *Gradus* Vol 8, No 1 (2021) 131-138 ISSN 2064-8014. <https://doi.org/10.47833/2021.1.ART.010>
35. Harnos ZS. – Ladányi M. (2005): *Biometria agrártudományi alkalmazásokkal*. Aula Kiadó, Budapest, 2005. pp.257-258.
36. Hofmeister-Tóth Á. (2017): *A fogyasztói magatartás alapjai*. Akadémiai Kiadó. <https://doi.org/10.1556/9789630598897>. (Letöltve: 2021.11.16. https://mersz.hu/hivatkozas/dj241afma_4_p1#dj241afma_4_p1)
37. Horváth Gy. (2004): *A kérdőíves módszer*. Műszaki Könyvkiadó Kft., Budapest. ISBN 9789631629408
38. HVG (2018): Ezért a foci a legnépszerűbb sport – a gyerekek szerint is. https://hvg.hu/pszichologiamagazin/20180715_Ezert_a_foci_a_legnepszerubb_sport_a_gyerekek_szerint_is Letöltés ideje: 2022.03.24.
39. Koncsek R. (2020): Sokan háromezret sem költenek havonta sportra. *Világgazdaság*. <https://www.vg.hu/sportgazdasag/2020/12/sokan-haromezret-sem-koltenek-havonta-sportra-2> Letöltés ideje: 2022.03.26.
40. Kovács A. – Paár D. – Elbert G. – Welker Zs. – Stocker M. – Ács P. (2015): *A magyar háztartások sportfogyasztási szokásainak felmérése*. Pécsi Tudomány Egyetem Egészségtudományi Kar Fizioterápiás- és Sporttudományi Intézet. ISBN 978-963-642-983-6
41. KSH (2022): Központi Statisztikai Hivatal. 4.1.1.39. A népesség megoszlása tápláltság szerint a testtömeg-index (BMI) alapján [%]. https://www.ksh.hu/stadat_files/ege/hu/ege0039.html Letöltés ideje: 2022.02.26.

42. Laczkó T. – Rétsági E. (2015): A sport társadalmi aspektusai. Pécs, Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar. 227 o.
43. Leitner, M. C. – Richlan, F. (2021): No Fans–No Pressure: Referees in Professional Football During the COVID-19 Pandemic. *Front. Sports Act. Living* 3:720488. doi: 10.3389/fspor.2021.720488
44. Malhotra, Naresh K. (2008): Marketingkutató. Akadémiai Kiadó Zrt., Budapest, 2008. p.216., 489.
Medica online (2021): A nők meghíztak, a férfiak még inkább elhíztak a pandémia alatt. http://medicalonline.hu/tudomany/cikk/a_nok_meghiztak_a_ferfiak_meg_inkabb_elhiztak_a_pandemia_alatt Letöltés ideje: 2022.02.26.
45. Mullin, B. – Hardy, S. – Sutton, W. (2014): Sport Marketing, 4/e., Champaign, IL: Human Kinetics
46. Nemzeti Sport (2020): Koronavírus: zárt kapus válogatott meccsek – MLSZ-reakció. https://www.nemzetisport.hu/magyar_valogatott/koronavirus-zart-kapus-valogatott-mecsek-mlsz-reakcio-2794115 Letöltés ideje: 2022.03.25.
47. Neulinger Á. (2007): Társas környezet és sportfogyasztás – A folyamatos megerősítést igénylő tanultfogyasztás, Budapest, PhD értekezés, pp. 48-49.
48. Növekedés (2019): Itt a hivatalos statisztika - alig mozog a magyar. <https://novekedes.hu/hirek/itt-a-hivatalos-statisztika-alig-mozog-a-magyar> Letöltés ideje: 2022.02.20.
49. Parnell, D. – Widdop, P. – Bond, A. – Wilson, R. (2020): COVID-19, Networks and Sport. *Manag. Sport Leis.* 2020, 1–7.
50. Pavlik G. (2015): A rendszeres fizikai aktivitás szerepe betegségek megelőzésében, az egészség megőrzésében. *Egészségtudomány, LIX. Évfolyam, 2015. 2. Szám.* pp. 11-26.
51. Pfau C. – Kanyó K. Zs. (2020): A mentális egészség és a szabadidősport kapcsolata. *Különleges Bánásmód, 6. (4).* 29–40. DOI 10.18458/KB.2020.4.29
52. Portfolio (2020): Itt a válság egyik nagy nyertese - Hódít az otthoni edzés. <https://www.portfolio.hu/uzlet/20200911/itt-a-valsag-egyik-nagy-nyertese-hodit-az-otthoni-edzes-448328> Letöltés ideje: 2022.03.24.
53. Schuch, F.B. – Bulzing, R.A. – Meyer, J. – López-Sánchez, G.F. – Grabovac, I. – Willeit, P. – Vancampfort, D. (2021): Moderate to vigorous physical activity and sedentary behavior changes in self-isolating adults during the COVID-19 pandemic in Brazil: a cross-sectional survey exploring correlates. *Sport Sciences for Health.* <https://doi.org/10.1007/s11332-021-00788-x>
54. Shaikh, A. (2019). Physical Activity for Mental Health and Well being. *Ensemble. Vol.1. Num.1.* 18122910N1PSAH
55. Shervani, Z. – Khan, I. – Qazi, U.Y. (2020): Sars-Cov-2 Delayed Tokyo 2020 Olympics: Very Recent Advances in Covid-19 Detection, Treatment, and Vaccine Development Useful Conducting the Games in 2021. *Adv. Infect. Dis.* 2020, 10, 56.
56. Shvili, J. (2020): The Most Popular Sports In The World. *World Atlas.* <https://www.worldatlas.com/articles/what-are-the-most-popular-sports-in-the-world.html> Letöltés ideje: 2022.02.25.
57. Sporttörvény (2004): Sporttörvény. 2004. évi I. törvény a sportról, 1. § (2)
58. Statista (2020): Size of the global sports equipment market from 2012 to 2023. <https://www.statista.com/statistics/1000592/sports-equipment-market-size-worldwide/> Letöltés ideje: 2022.03.02.

59. Stocker M. – Boda Gy. (2018): A sportszektor gazdaságdinamizáló hatása. Magyar Sporttudományi Szemle, 19: 75. 78.
60. Szabó Á. (2011): Milyen értéket teremt a szabadidősport és mi a kapcsolata a versenyképességgel? Vezetéstudomány, 1. különszám, 24-37.
61. Szerdahelyi Z. (2020): Egyetemi hallgatók aktív sportfogyasztási szokásainak vizsgálata. Acta Carolus Robertus, 2020. 10. évf. 2. sz.157–169. DOI: <https://doi.org/10.33032/acr.2483>
62. Szymkowiak, A. – Kulawik, P. – Jeganathan, K. – Guzik, P. (2020): In-store epidemic behavior: scale development and validation. Physics and Society. Eprint arXiv: 2005.02764. <https://doi.org/10.48550/arXiv.2005.02764>
63. Topánka Zs. (2020): Sportipar: a rendszer újraindítása. PwC Sport Felmérés 2020. https://www.pwc.com/hu/hu/szolgalattasok/sport/sport_felmeres_2020.html Letöltés ideje: 2022.02.16.
64. Tóthné-Lőkös K. (2002): Statisztikai hipotézisvizsgálatok. In: Alkalmazott statisztika (Szerk.: Szűcs I.). Agroiinform Kiadó és Nyomda Kft. pp. 211-260.
65. Világgazdaság (2018): Kiderült, mi a magyarok kedvenc sportja. <https://www.vg.hu/kozelet/2018/11/kiderult-mi-a-magyarok-kedvenc-sportja> Letöltés ideje: 2022.02.18.
66. Világgazdaság (2022): Aggasztó adatok: tízből hat magyar túlsúlyos vagy elhízott. <https://www.vg.hu/kozelet/2022/01/a-teljes-felnott-lakossag-64-szazaleka-tulsulyos-vagy-elhizott> Letöltés ideje: 2022.02.18.
67. WHO (2021): Obesity and overweight. 9 June 2021. <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/obesity-and-overweight> Letöltés ideje: 2022.02.26.
68. Widdop, P. – King, N. – Parnell, D. – Cutts, D. – Millward, P. (2018): Austerity, policy and sport participation in England. International Journal of Sport Policy and Politics, 10: 7-24.
69. Xiao, Y. – Becerik-Gerber, B. – Lucas, G. – Roll, S.C. (2021): “Impacts of Working from Home during COVID-19 Pandemic on Physical and Mental Well-Being of Office Workstation Users”, Journal of Occupational and Environmental Medicine, Vol. 63 No. 3. <https://doi.org/10.1097/JOM.0000000000002097>

MELLÉKLETEK

1. számú melléklet: Köszönetnyilvánítás

2. számú melléklet: Kérdőív

3 számú melléklet: Fontosabb statisztikai elemzések, nagy méretű táblázatok

1. számú melléklet:

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

„AZ INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI MINISZTERIUM ÚNKP-21-2 KÓDSZÁMÚ ÚJ NEMZETI KIVÁLÓSÁG PROGRAMJÁNAK A NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI ÉS INNOVÁCIÓS ALAPBÓL FINANSZÍROZOTT SZAKMAI TÁMOGATÁSÁVAL KÉSZÜLT.”

NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI
ÉS INNOVÁCIÓS HIVATAL

2. számú melléklet:

Sportfogyasztási szokások felmérése a DE GTK hallgatói körében

Kedves Kitöltő!

A Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar hallgatójaként felmérést végzek a DE GTK hallgatói körében, melynek célja, a sportfogyasztással kapcsolatos jellemzők felmérése. Kérem, az alábbi kérdőív kitöltésével segítse a kutatás megvalósulását! A kérdőív kitöltése anonim, kb. 10-15 percet vesz igénybe.

„AZ INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI MINISZTERIUM ÚNKP-21-2 KÓDSZÁMÚ ÚJ NEMZETI KIVÁLÓSÁG PROGRAMJÁNAK A NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI ÉS INNOVÁCIÓS ALAPBÓL FINANSZÍROZOTT SZAKMAI TÁMOGATÁSÁVAL KÉSZÜLT.”

Aktív sportfogyasztással kapcsolatos kérdések

1. Mi jellemzi a mindennapi fizikai aktivitásod egy 0-tól 10-ig terjedő skálán? (0 – egyáltalán nem aktív; 10 – nagyon intenzív)

0 – 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10

2. Amennyiben nem sportolsz, mi ennek a legfőbb oka?

1. nem szeretek/nincs kedvem mozogni 2. nincs rá időm 3. anyagi okok miatt

4. egészségügyi okok miatt

5. nincs kivel sportolnom

6. egyéb, éspedig: .....

3. Mennyire tudod összeegyeztetni a sportolást az egyetemi kötelezettségeiddel?

(nagyon nehezen) 1 – 2 – 3 – 4 – 5 (nagyon könnyen)

4. Hétköznap és hétvégén, általában hány percet töltesz aktív sportolással szorgalmi időszakban és szorgalmi időszakon kívül? (Kérlek számjeggyel válaszolj.)

Megnevezés	Sporttat eltöltött idő szorgalmi időszakban (perc)	Sporttat eltöltött idő szorgalmi időszakon kívül (perc)
hétköznapokon (összesen)		
hétvégén (összesen)		

5. Eltér-e a vizsgaidőszaki és a szorgalmi időszaki fizikai aktivitásod?

1. alacsonyabb a fizikai aktivitásom a szorgalmi időszakban
2. magasabb a fizikai aktivitásom a szorgalmi időszakban
3. alacsonyabb a fizikai aktivitásom a vizsgaidőszakban
4. magasabb a fizikai aktivitásom a vizsgaidőszakban
5. a fizikai aktivitásom megegyezik a vizsga- és a szorgalmi időszakban

6. Milyen rendszerességgel látogatod sportolási tevékenység végzése céljából az alábbi sportlétesítményeket?

Megnevezés	soha	évente párszor	havonta	hetente	egy héten többször	naponta
egyetemi edzőterem (UniFit)						
egyéb edzőterem						
kondipark						
sportkomplexum						

uszoda						
futópálya						

7. Az alábbi sportokat milyen gyakorisággal végzed?

Megnevezés	soha	egyetemi kötelező testnevelés keretein belül	néha	rendszeresen	versenyszerűen
futás/gyaloglás					
biciklizés					
kézilabda					
kosárlabda					
labdarúgás					
köredzés/crossfit/kettlebell					
súlyemelés					
erőemelés					
testépítés					
aerobic					
tánc					
túrázás					
úszás					
küzdősport					
stretching/jóga					
tenisz					
amerikai foci					
spinning					
zumba					
jégkorong					
egyéb, éspedig:					

8. Rendelkezel-e jelenleg, vagy korábban rendelkezted-e Életmódfejlesztési Klub Tagsággal?

1. nem, még soha és nem is szeretnék
2. nem, még soha, de tervezem
3. egy féléven keresztül voltam tag
4. a jelenlegi félévben vagyok tagja
5. több féléven keresztül tagja vagyok/ tagja voltam

9. Amennyiben rendelkezel, vagy rendelkezted Életmódfejlesztési Klub Tagsággal, milyen céllal? (több válasz is megjelölhető)

1. tagság általi kedvezmények igénybevétele szolgáltatásokra (pl: sportdiagnosztikai vizsgálat)
2. ingyenes életmódfejlesztő rendezvényeken való részvétel miatt
3. egyetemi sportlétesítmények (edző és térítés nélküli) használata miatt
4. ingyenes és kedvezményes mérkőzésjegyek miatt
5. ajándék póló miatt
6. egyéb, éspedig: .....

10. Milyen mértékben értesz egyet a következő kijelentésekkel, illetve mennyire jellemzőek rád? (1 – egyáltalán nem jellemző, 5 – teljes mértékben jellemző, 0 – nem tudok/ nem szeretnék válaszolni)

Megnevezés	1	2	3	4	5	0
A sportolás örömet okoz.						
Az egészségemért sportolok.						
A sportolással célom a súlyvesztés.						
A sportolással célom az izomnövelés, illetve annak szinten tartása.						

A sportolással célom a stressz és a feszültség levezetése.						
A sportolással célom a mozgásszervi panaszaim enyhítése (pl: derék-, hátfájás).						
A győzelem egyáltalán nem fontos számomra a sportolás során.						
Figyelek az egészséges táplálkozásra és a megfelelő mennyiségű folyadékbevitelre.						
Szeretem a sportolásban a versenyhelyzeteket.						
A sporttal tudok igazán kapcsolódni.						
A sportolásban legjobban a társaságot, közösséget szeretem.						
Szeretem a csoportos edzéseket.						
Szeretek személyi edzővel edzeni.						
Az egyéni edzést szeretem.						
Fontos számomra a győzelem a sportversenyek során.						
Elismerés hiányában csökken a sportolási motivációm.						
A sportolás az önfejlesztésem egyik módja.						
Szeretek a barátaimmal, csapattársaimmal sportolni.						
Teher számomra a sportolás.						
Nem fordítok különös figyelmet a táplálkozásra és a folyadékbevitel mennyiségére.						
Az edzéstől stresszes leszek.						
Azért sportolok, mert a környezetem nyomást gyakorol rám.						
Feszültnék érzem magam, ha arra gondolok, hogy sportolnom kell.						
Sportolás közben feszélyezve érzem magam.						
Csapatjátékosnak érzem magam.						

11. Milyen mértékben értesz egyet az alábbi sportokkal kapcsolatos kijelentésekkel? (1 – egyáltalán nem értek egyet, 5 – teljes mértékben egyet értek, 0 – nem tudok/ nem szeretnék válaszolni)

kijelentések	1	2	3	4	5	0
A futball a legnépszerűbb sportág.						
A bokszt egy agresszív sport.						
A karate önvédelemre is alkalmazható sport.						
A zumba csak nőknek/lányoknak való.						
A jóga egy kevésbé megterhelő sport.						
Az atlétika nagy önfegyelmet igényel.						
Aki csapatban sportol, a munkahelyén is csapatjátékosná válik.						
A köredzés nagy mértékben fejleszti az állóképességet.						
Az a sportoló sikeres, akinek az edzője szigorú/következetes.						
A sportban való pozitív teljesítmény a munkavégzésre is pozitív hatással van.						
A futás nagy mértékben terheli a láb izomzatát.						
Egy sportoló igazi példakép.						

Passzív sportfogyasztással kapcsolatos kérdések

12. Mennyire figyelsz az egészséges táplálkozásra?

(egyáltalán nem) 1 – 2 – 3 – 4 – 5 (teljes mértékben)

13. Tartasz-e diétát vagy speciális étrendet?

1. nem

2. igen, betegség vagy ételérzékenység miatt:

2.1. cukorbetegség miatt

2.2. gluténérzékenység miatt

2.3. laktózérzékenység miatt 2.4. bélbetegség miatti diéta

2.5. keresztallergia miatt   2.6. egyéb betegség miatt: .....

3. igen, saját elhatározásból, melynek típusa:

- 3.1. vegyes étrend   3.2. diabetikus étrend
3.3. vegán étrend   3.4. vega étrend
3.5. laktózmentes étrend   3.6. gluténmentes étrend
3.7. fehérjedús étrend   3.8. paleolit
3.9. dukan/atkins diéta   3.10. egyéb: .....

14. Mennyire tartod magad egészségtudatosnak?

(egyáltalán nem) 1 – 2 – 3 – 4 – 5 (teljes mértékben)

15. Milyen sporttal kapcsolatos telefonos applikációkat használsz? (több válasz is megjelölhető)

1. nem használok   2. edzéstervező   3. étrendtervező
4. kalóriaszámláló   5. lépésszámláló
6. egyéb, éspedig: .....

16. Mennyit költesz átlagosan éves szinten az alábbiakra? Kérlek ezer forintban add meg.

Megnevezés	Összeg ezer forintban (egy tizedesjegyig)
bérletek, napi jegyek (fitnesz terem, sportpálya, uszoda stb.)	
vitaminok	
táplálék-kiegészítők	
sportruházat (nadrág, póló, cipő stb.)	
sportfelszerelés (síléc, teniszütő stb.)	
sport célú utazás	
személyi edző	
sporttal kapcsolatos tartalmak vásárlása (újságok, videók, internetes tartalmak, emléktárgyak, stb.)	

17. Az alábbi sporttal kapcsolatos híreket milyen gyakorisággal követed?

Megnevezés	naponta	hetente	havonta	nem követem
eredmények, elért helyezések				
sportolók magánélete				
sportot befolyásoló jogi szabályozások				
sportolói átigazolások				
sportbotrányok				
sporttal kapcsolatos pletykák/felháborodások				

18. Milyen csatornán követed a sporttal kapcsolatos híreket?

1. nem követem   2. újság/magazin   3. televízió
4. videómegosztó oldalak   5. közösségi oldalak   6. online hírportálok
7. rádió   8. egyéb, éspedig: .....

19. Milyen sportokat szeretsz nézni általában?

1. nem szoktam sportot nézni   2. labdajátékok   3. fitnesz vagy testépítés
4. autó- és motorsport   5. kerékpár   6. küzdősportok
7. atlétika   8. egyéb, éspedig: .....

20. Az alábbi sportesemények 2021-es mérkőzései közül melyiket hány alkalommal látogattad nézőként?

Megnevezés	Gyakoriság			
	egyszer sem	1 alkalom	2 alkalom	3 vagy több alkalom
Labdarúgás				
Kézilabda				
Kosárlabda				
Vízilabda				
Jégkorong				
Úszás				
Atlétika				
Kajak-kenu				

21. Sportfogyasztásod során mennyire vagy elégedett az alábbi lehetőségekkel, környezeti és személyzeti feltételekkel? (1 – egyáltalán nem, 4 – közepesen, 7 – teljes mértékben, 0 – nem tud/nem szeretne válaszolni)

Megnevezés	1	2	3	4	5	6	7	0
sportlétesítményekben dolgozó edzők felkészültsége								
sportszolgáltató nyitva tartása								
sportlétesítmények megközelíthetősége								
sportolás létesítményének biztonsága								
sportolási lehetőségek minősége								
sportlétesítményekben található felszerelések minősége								
sportszolgáltatások kiszolgáló-személyzete								
sportfoglalkozások, -órák színvonala								
sportolási lehetőségek választéka								
sportlétesítményekben található tisztálkodási lehetőségek								
sportszolgáltatások árai								
sportlétesítmények állapota								
sportlétesítmények fogyatékosoknak nyújtott szolgáltatásai								

22. Mit gondolsz, melyik sportoló típushoz illenek az alábbi tulajdonságok?

Tulajdonság	hobbi, laikus sportoló	egyéni sportoló	csapatban profi sportoló	szellemi sportoló	e-sportoló	egyikhez sem
kreativitás						
gazdagság, pénz						
férfi						
nagyra becsülés						
nő						
új dolgok kipróbálása						
fiatal						
odafigyel másokra						
alázatos, szerény, visszafogott						
tradicionális/hagyománykövető						
szabad						
lassú						
sikeres, elismert						
gyors						

kalandok, érdekes élet						
tisztelet						
becsület						
modern						
jól érzi magát						
öröm						

23. Anélkül, hogy az interneten utána néznél, sorolj fel 5 hazai vagy nemzetközi élsportolót!

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

24. Mennyire tartod magaddal kapcsolatban jellemzőnek az alábbi állításokat, ha a kedvenc sportolódra gondolsz? (1 – egyáltalán nem igaz, 5 – teljes mértékben igaz)

Állítások	1	2	3	4	5
reklámokban is szívesen veszem a megjelenését					
példaképnek tekintem					
rendszeresen követem az interneten					
szoktam róla barátaimmal beszélgetni					
minden információt megszerzek róla					
tagja vagyok az internetes drukkoló közösségének					
más sportolók drukkere is vagyok					
személyesen ismerem					
tagja vagyok a drukkoló közösségének					
amikor csak lehet, megyek a versenyekre, a vele kapcsolatos eseményekre					

Általános kérdések

25. Nem: 1. nő 2. férfi

26. Kor: .....

27. Magasság: ..... cm

28. Súly: ..... kg

29. Állandó lakóhely:

a.) szorgalmi időszakban

1. község/falu 2. város

3. megyeszékhely

4. főváros

b.) szorgalmi időszakon kívül

1. község/falu 2. város

3. megyeszékhely

4. főváros

Köszönöm szépen a közreműködésed!

3. számú melléklet:

Fontosabb statisztikai elemzések, nagy méretű táblázatok

12. táblázat: **Keresztábra elemzés - biciklizés**

Crosstab								
			[biciklizés]					Total
			soha	egyetemi tesi keretein belül	néha	rendszeresen	versenyszerűen	
BMI index	Túlsúlyos	Count	15	1	26	23	0	65
		Expected Count	10,7	1,3	30,7	21,7	,7	65,0
		Adjusted Residual	1,6	-,3	-1,3	,4	-,9	
	Sovány	Count	2	0	11	6	0	19
		Expected Count	3,1	,4	9,0	6,4	,2	19,0
		Adjusted Residual	-,7	-,6	1,0	-,2	-,5	
	Normál súlyú	Count	28	5	96	61	1	191
		Expected Count	31,3	3,8	90,1	63,9	1,9	191,0
		Adjusted Residual	-1,1	1,0	1,4	-,7	-1,1	
	Elhízott	Count	4	0	8	10	2	24
		Expected Count	3,9	,5	11,3	8,0	,2	24,0
		Adjusted Residual	,0	-,7	-1,4	9	3,8	
Total		Count	49	6	141	100	3	299
		Expected Count	49,0	6,0	141,0	100,0	3,0	299,0

Forrás: Saját szerkesztés (2022)

13. táblázat: **Chi² próba - biciklizés**

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	21,186 ^a	12	,048
Likelihood Ratio	15,003	12	,241
Linear-by-Linear Association	1,643	1	,200
N of Valid Cases	299		
a. 10 cells (50,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,19.			

Forrás: Saját szerkesztés (2022)

14. táblázat: **Keresztábra elemzés - stretching/jóga**

Crosstab								
			[stretching/jóga]					Total
			soha	egyetemi tesikeretein belül	néha	rendszeresen	versenyszerűen	
BMI index	Túlsúlyos	Count	49	2	9	5	0	65
		Expected Count	41,1	5,0	11,7	6,7	,4	65,0
		Adjusted Residual	2,3	-1,6	-1,0	-,8	-,7	
	Sovány	Count	7	1	8	2	1	19
		Expected Count	12,0	1,5	3,4	2,0	,1	19,0
		Adjusted Residual	-2,5	-,4	2,8	,0	2,5	
	Normál súlyú	Count	116	17	34	23	1	191
		Expected Count	120,7	14,7	34,5	19,8	1,3	191,0
		Adjusted Residual	-1,2	1,0	-,2	1,3	-,4	
	Elhízott	Count	17	3	3	1	0	24
		Expected Count	15,2	1,8	4,3	2,5	,2	24,0

b. Calculated from data.
c. Lilliefors Significance Correction.

Forrás: Saját szerkesztés (2022)

17. táblázat: **Mann-Whitney Próba eredményei**

Ranks				
	Nem	N	Mean Rank	Sum of Ranks
bérletek, napi jegyek	Férfi	97	171,27	16 613,00
	Nő	202	139,79	28 237,00
	Total	299		
vitaminok:	Férfi	97	141,36	13 712,00
	Nő	202	154,15	31 138,00
	Total	299		
táplálék-kiegészítők	Férfi	97	162,40	15 753,00
	Nő	202	144,04	29 097,00
	Total	299		
sportruházat	Férfi	97	154,60	14 996,00
	Nő	202	147,79	29 854,00
	Total	299		
sportfelszerelés	Férfi	97	158,70	15 394,00
	Nő	202	145,82	29 456,00
	Total	299		
sport célú utazás	Férfi	97	158,52	15 376,50
	Nő	202	145,91	29 473,50
	Total	299		
személyi edző	Férfi	97	155,53	15 086,50
	Nő	202	147,34	29 763,50
	Total	299		
sporttal kapcsolatos tartalmak vásárlása	Férfi	97	160,65	15 583,00
	Nő	202	144,89	29 267,00
	Total	299		

Forrás: Saját szerkesztés (2022)

18. táblázat: A sportágak új kategóriáinak megerősítése

Total Variance Explained									
Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	3,975	19,877	19,877	3,975	19,877	19,877	2,234	11,168	11,168
2	2,186	10,931	30,808	2,186	10,931	30,808	2,201	11,003	22,170
3	1,798	8,992	39,800	1,798	8,992	39,800	2,195	10,973	33,144
4	1,286	6,428	46,228	1,286	6,428	46,228	2,023	10,113	43,257
5	1,212	6,061	52,289	1,212	6,061	52,289	1,451	7,254	50,511
6	1,016	5,078	57,367	1,016	5,078	57,367	1,371	6,856	57,367
7	,918	4,592	61,959						
8	,840	4,199	66,158						
9	,783	3,914	70,072						
10	,756	3,778	73,851						
11	,718	3,590	77,441						
12	,699	3,495	80,936						
13	,642	3,211	84,147						
14	,612	3,061	87,208						
15	,531	2,653	89,860						
16	,464	2,318	92,178						
17	,451	2,254	94,432						
18	,406	2,032	96,464						
19	,369	1,846	98,310						
20	,338	1,690	100,000						
Extraction Method: Principal Component Analysis.									

Forrás: Saját szerkesztés (2022)